

FİKİR PEREST

Fikir, Sanat ve Edebiyat...

SAYI 28 KASIM 2021

Parka gidecekmiş
iki gözümün çiçeği

Dilayda J.

28.sayı
Kasım/2021



fikirperestdergi.com



Ey Türk Gençliđi,

Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet, muhafaza ve müdafaa etmektir. Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin, en kıymetli hazinedir. İstikbalde dahi, seni, bu hazineden, mahrum etmek isteyecek, dahilî ve haricî, bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şerâitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerâit, çok nâmüsaid bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın, bütün kaleleri zaptedilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şerâitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dahilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler.

Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakru-zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerâit içinde dahi, vazifen; Türk İstiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır!

Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asîl kanda, mevcuttur!

H. Atatürk

FİKİRPEREST

2017 senesinde başlattığımız "Geleceğimiz Kitapta" adlı köy okullarına kütüphane kurma projemizi 2 yıldır sürdürürken ülkemizdeki genç yazarların ülkesine seslenmesi için 2019 Ağustos ayı itibariyle Fikirperest Dergi olarak karşınızdayız. Amacımız gençlerin hislerini bu dergi vasıtasıyla yazıya dökmesidir. Keyifli okumalar dileriz.

Yazarlarımız

Asya Alin Arslan
Beyda Topan
Esra Akdaş
Hatice Çemrek Güler
Hatice Çevik Erdal
İsmail İğdeli
Mehmet Ali Keskinılıç
Merve Kakıcı
Nursena Kocaman
Perihan Aktan
Rabia Kaçmaz
Selim Tosun
Serpil Uysal
Spencer Holst/Çeviri:İsmail İğdeli
Şehnaz Orhan
Şüheda Bice
Talip Çevik
Tuğba Bademci

Sizden Gelenler

Beyda Topan
Murat Yavuzılmaz
Osman Uzunmehmetoğlu
Şüheda Bice

Editörlerimiz

Merve KAKICI
Meryem ÇAYCI
Özgür AKTAŞ
Sinem ULUDAĞ

Kapak İllustrasyon

Dilayda TURGUT

Tasarım

Bekir ÖZDEMİR
Buket DİL
Mehmet Akif YARDIM
Sıla ERGÜN

Sesli Dergi

Büşra AYRANCIOĞLU

Web Tasarım

Emre KIDIR

İletişim

Bengü KURU
Büşra AYRANCIOĞLU

28.sayı
Kasım/2021



fikirperestdergi.com

▶ Fikirperest Dergi

📷 @fikirperestdergi

fikirperestdergi@gmail.com



BELLEDİYEMİZİN PARKINA HOŞ GELDİNİZ

Öğretmen sınıfa girdiğinde herkes bir şeylerle uğraşıyordu. Hemen ayağa fırladık. Hepimizin örnek aldığı çok sevdiği bir öğretmendi. Oturun çocuklar, dedi bütün asaletiyle. İlkokul ikinci sınıftaydım o zamanlar. Aradan yıllar geçti. Bana deseler ki “Güçlü kadın kimdir?” diye onu tarif ederim.

Aslında bir yıl bile giremedi derslerimize. Başka okula tayini çıktı. Fakat verdiği güvenle aklımın en kalıcı yerine kazınmıştı bir kere.

Birkaç sorum olacak sizlere çocuklar, dedi.

Biz önce parmak kaldırıp öğretmene kendimizi gösterebilmek için dikkat kesildik. “Kimlerin evde çamaşır makinesi var?” Sınıfın yarısından fazlası el kaldırdı. Ben kaldırırken öbür elim parmağımı yakalayıp indirdi. Bizde çamaşır makinesi yoktu. Annem elinde yıkardı. Çamaşır çok olursa da kazanda kaynatırdı. “Peki kimlerin fırını var?” Bizde davul fırın denen yuvarlak bir şey vardı. Bir de kuzine soba. Olsun, fırın fırındır diyerek yarım bir şekilde parmağımı kaldırdım. Biraz da yüzümde tebessüm olmaya başladı. “Kimlerin evinde renkli televizyon var?” Hadi bakalım. Televizyon kısmını anladım da renklisi ne oluyor. Neden bu soruları soruyor benim canımın içi öğretmenim. Beni üzme için mi? O beni çok sever ama! Bizde olmadığını bilse sorar mı hiç? Yine parmağım yarıda. Çünkü televizyon var ama renklisi yok. Bunlar bizde yok diye öğretmenimin gözünden düşer miyim acaba? Bir yandan aklımdan geçen



sorular bir yandan hayal kırıklıklarım bir yandan da herkeste olup bizde olmayanlar. Seç beğen ve istediğine üzül. “Kimlerin müzik seti var?” Aha işte bizde olan bir şey. Bütün gücümle parmağımı fırlattım yukarıya. Nasıl bir gurur, nasıl bir sevinç. Müzik seti kelimesini pek anlamadım ama bizde kaset koyup ses çıkaran bir şey vardı sonuçta. Ohhh be nihayet rahatladım. Umarım başka sormaz derken yeni soru geldi. “Kimlerin arabası var?” Haydaaaaa. Kesin beni sevmiyor bu öğretmen. Sevse sorar mı bu soruyu. Bizde olmadığını biliyor. Babamla aynı okulda öğretmenlik yapıyorlar ve bizim her gün yürüyerek okula geldiğimizi biliyor. Sınıfa bakıyorum göz ucuyla iki kişi parmak kaldırıyor. Nasıl imreniyorum onlara anlatamam. Artık omuzlarım iyice

düşüyor. Ama bir şeyler yapmam lazım. Öğretmenimin gözünden düşmek istemiyorum. Sorular bitti çok şükür. Aklıma gelen şeyle usulca kalkıyorum yerimden. Öğretmenimin yanına, kulağının dibine sokuluyorum. “Öğretmenim benim ağabeyimin de polis arabası var,” diyorum biraz da titreyen sesimle. Leman öğretmen yüzüme baktı, gözleri dolu dolu oldu. Bir eliyle belimi sararak kendine doğru çekti ve o da kulağıma fısıldadı. “Biliyor musun Hatice en güzeli senin ağabeyindeki araba,” dedi.

Artık rahatlamıştım. Çünkü öğretmenim beni hala seviyordu ve en güzel arabanın ağabeyimdeki araba olduğunu biliyordu. O bilse yeter zaten, arkadaşlarım bilmesede olur. Seneler geçti aradan. Bu anıyı çoktan unutmuş hafızam. Bir gün Kemal Sunal’ın Çöpçüler Kralı filmi izliyordum. Defalarca izlediğim hâlde hep ilk defa izliyormuşum gibi hissedirim kendimi. Orada en sevdiğim sahne; Kemal Sunal’ın belediye parkında sevdiği kızın gelmesini beklediği sahnedir. Kız, yanlarında çalıştığı ailenin çocuklarını parka getirir. Çöpçüler kralı onu girişte karşılar. Kendisi belediye çalışanıdır ve belediye parkı da çalıştığı kuruma aittir. Doğal olarak parkta söz sahibidir. Büyük bir gururla, başı dik bir şekilde “BELEDİYEMİZİN PARKINA HOŞ GELDİNİZ” der.

Yıllar sonra bu sahne, ilkokuldaki hatırayla aynı duyguları yaşattı bana. Benim haklı gururumu Kemal Sunal’da da gördüm. Demek ki benim olmayanlarla övünmek daha doğrusu benimsemek bir tek bana ait değilmiş. Kemal Sunal’ın hayata dair bana çok katkısı olmuştur. Hep pozitif taraftan bakmayı, her olaydan bir mutluluk çıkarmayı, baş edemediğimizi düşündüğümüz zamanlarda aradan çekilmeyi, en gergin durumlarda gülüp geçmenin önemini ne güzel anlatmıştır filmlerinde. Kendi hayatına dair bir tez yazarak kendini bile eleştirmiştir. Hiç konuşmasa bile ülkeyi kahkahalara boğan tek adamdır. Teşekkürler güldürücü, teşekkürler büyük usta....

Hatice ÇEVİK ERDAL



“Ertem Abi ‘Sen şunu söyle, sen bunu söyle’ diye replikleri dağıttı, ama Kemal’e gelince laf bitti. ‘Oğlum sen de burada gülersin’ dedi ona... İşte bu laf çok önemlidir. Kemal orada güldü, bütün Türkiye güldü.”

“Türker İnanoğlu. Yazıhanesinde sohbet ediyoruz. Düşündüm de diyor, kaç yıldır bu piyasadayım. Kimsenin arkasından konuşmayan bir kişi tanıdım, Kemal. Saygılı, hatır bilir. Bir arkadaşımızı kaybettiğimiz zaman cenazede mutlaka o ve ben bulunurduk. İkimiz de önemserdik bu son görevi.”

“Ben bir balon değilim. Öyle çıkanlar var ve ayakta kalmak için her gün TV’de görünmek zorundalar. Ama benim böyle bir şeye ihtiyacım yok çünkü ben sırtımı halka dayamışım.”

DÜĞÜM

Yalnız ama gürültülü bir hayatım var. On beş yıl beş ay üç gün oldu burada çalışmaya başlayalı. Birazdan dördüncü güne gireceğiz, vakit de epey geç olmuş. Buralar ıssızlaşır artık bu saatlerde. Ben de tüm günün gürültüsünden, yorgunluğundan sonra kafamı dinlerim biraz. Benim buradakiler çok konuşur, asla susturamazsınız. Birini sustursam diğeri başlar. Mesela; şu birinci katta Meliha Hanım durur. Bizim uzaktan akrabaymış, annem öyle söyler de pek tanımam ben. Ama o beni tanıyormuş, anlatır durur eskileri. Üstüne başına bakar, güzel giyimli tatlı bir kadındır. Kırmızı rujudağından, çivit mavisi ipekten fuları boynundan eksik olmaz. Gerçi bizim komşular fuları çıkarmayışını boynundaki morlukları saklamaya çalışmasına yoruyor. Aramızda kalsın, kocasından yana oldukça şikayetçi. Zaten annem hep der ki, “Herif diye ite vermişler bizim Meliha’yı.”

Meliha Hanım’ın hemen karşısında Faruk Abi oturur. Abi dediğime bakmayın, benden küçük herhalde. Benimkisi ağız alışkanlığı. Bu ağız da öyle bir illet ki alıştı mı bırakmıyor. Faruk Abinin en büyük sıkıntısı da bu tür alışkanlıkları işte. Neyi var nesi yok sattı savurdu birkaç gram beyaz toz uğruna. Kollarında damar, gözleride ışık bırakmadı. Çok üzmüş ailesini zamanında her türlü tedaviyi reddetmiş. Babası da iyi adamdır aslında, şehrin merkezinde koca bir şirketi var. Söylentilere göre onlarca çocuğu okutur, onlara sahip çıkarmış. Hâlâ ara sıra gelir oğlunun kapısında ağlar durur adamcağız. Zaten annem hep der ki, “Bir ağaçtan okluk da çıkar b*kluk da.”

Bir üst kat Remzi Dayı’nın. Aslında zamanında buralar tamamen Remzi Dayınınmış. Hiç çocuğu yok ama “Para Babası” derlermiş ona. Sonra çarşı karışmış, boyundan büyük işlere girmiş, sürüsünce kişiye borç takmış. Kaçıp durmuş yakalanmayayım diye. Zaten annem hep der ki, “Hesabını bilmeyen çavuşlar, döner...”

Ben mi kimim? Ben de buranın güvenlik görevlisiyim. Gönüllü güvenlik aslında. Bir işi para karşılığı değil de gönüllü olarak yapınca insanlar enayi gözüyle bakıyor. Sanırım bana o yüzden “deli” diyorlar. Çocuklar bazen taş atıp, “Deli Fikret, Deli Fikret!” diye etrafımda dönüyor. Aynı anda bizim buradakilerin konuşma saati ise yandım. Beynim kaşınıyor, içimdeki uğultuyu susturamıyorum. Herkes konuşuyor ama kimse duymuyor birbirini. Bu gürültü patırtı, bu mahşer telaşı bundan. Böyle zamanlarda ellerimi kulaklarımın kapatıp koşuyorum, koşuyorum, koşuyorum. Nefesimi tüketip, taşlardan ve bağırsıklardan uzaklaşana kadar kaçıyorum. Sonra annem çağırınca sakinleşiyorum. Gel oğlum, diyor, “Yardım et bana, çöz şu düğümü.”

Beni görmek isterseniz, Ankara'dayım. Büyük rampayı çıkınca hemen görürsünüz tabelayı, Karşıyaka Mezarlığı'na beklerim. Aman deyim, ziyaretçi biletiyle girin. İkâmetinizi buraya aldırırsanız asla çıkamazsınız baştan söylüyüm. Kalıcı geleceksiniz de ecelinizi yanınızda getirin mutlaka. Çünkü buradakiler eceliyle gelmeyenlere pek iyi gözle bakmıyorlar. Mesela; anneme. Neymiş efendim; intihar büyük günahmış, Allah'ın verdiği canı yalnızca o almış. Öyle konuşması kolay, bu dünyada halden anlamak diye bir şey kalmamış. Uyuyan karanlıktan haberi olmuyor. Uyuyan, uyanığın halinden anlamıyor. Gül bahçesinde yaşayan kahkahalarının gürültüsünden ezdiği karıncanın inleyen çağrısını duyamıyor. Keşke duysalar karıncanın kalbini. Ben duyuyorum, o yüzden "deli" diyorlar.

**GÜL BAHÇESİNDE YAŞAYAN,
KAHKAHALARININ GÜRÜLTÜSÜNDEN
EZDİĞİ KARINCANIN İNLEYEN
ÇAĞRISINI DUYAMIYOR.
KEŞKE DUYSALAR KARINCANIN
KALBİNİ. BEN DUYUYORUM,
O YÜZDEN "DELİ" DİYORLAR.**

Hem sanki herkesin canı eceliyle mi gidiyor? Meliha Hanım'ı kocası boğmuş. Faruk Abi'nin Azrail'i aşırı dozmuş. Remzi Dayı desen, borçlularından birinin kurşunuyla taşınmış yanımıza. Daha hangi birini sayayım, hepsi başıma üşüştü işte. Ayrıca tüm canları veren ve tüm canları alacak olan Allah'a sorun bakalım, neden benim annemin boynundaki düğümü çözmemiş. Neden izin vermiş, tarhana çorbası ocakta kaynaya kaynaya taşarken, salıncağımın tavandaki kancasına kendisini asmasına. Ben çözecektim düğümü ama küçüktüm o zamanlar, gücüm yetmedi. Neyse, annem mutlu artık burada çok şükür, bitti dünyanın sonu gelmez telaşı. Ben de burada onu her zaman koruyorum. Zaten annem hep derdi ki, "Benim sadık yârim kara topraktır."

SEVGİYİ HAK ETMEDİĞİNİ DÜŞÜNENLERİN YALNIZLIĞI

Sevgiyi hak etmediğini düşünenler, hep bir boşluğa doğru yürürler. Geçmişten getirdiği, sürekli kurtulmak istediğine dair şikâyet ettiği fakat elini bırakmadığı boşluğa... Sevmediği ve çok iyi tanıdığı o boşluk... Mutlak özgürlük, insandan ötede bir yerde, bir şey olarak hep bekler ve ona sarılmak isteyenlerin kolları başkalarını, başka şeyleri sarıyordu. İçinden hava kaçırarak yaralı paketler gibi... Gerçek ağırlıklarını bilebildiğiniz paketler artık ellerde. Havası kaçmasa daha hafiftiler. Bu yüzdendir kalkıp gidemeyenlerin oblomovluk hikâyesi.

Film seyrederken küfreden, ayıplayan, kızan, bağırarak insanları izlediniz mi hiç? Onlar gerçek bir film onları izleyenler için. Neden film izliyoruz? Film izlerken hâlâ kafamızdaki dünyada yaşıyorsak nasıl bambaşka bir deneyim yaşayabilir de keyif alabiliriz? Bazen insan kendi hayatından sıkılır da film izler bazen başka biri olmak ister bazen o kahraman ile hissedemediği, sahip olamadığı duygulara kavuşur. Biz yine kendimiz isek neden film izleriz ki?

İnsanlar birbirini kaybettiğinde beyin bunu anlıyordu. O yoktu. Beni var eden ona dair olan düşünceler, istekler artık yoktu, birdenbire kendi başına kalmak ne demek, anlıyor musunuz? Tüm aldatmacalar, kırgınlıklar, kararlılık, kaybettikten sonra yumuşuyordu. Yüzler... Daha da yumuşuyordu. Evet, belki yumuşuyorlardı fakat duysa sesini, kendi ismini, eskiden tanıdığı cümleleri şimdi anlayabilecekler miydi? Asıl soru bu! İzlediğim bir filmde "Yaşam, insan ilişkilerinde değil," demişti. O an en kısa ömürlü ölümlünün insan ilişkisi olduğunu fark ettim. Gerçek olan hem her yerdedi hem de ben sandıklarımızdan uzakta.

O pamuk bulutların altındaki evim, pencereme çalan yaprak tıkırtıları, rüzgârın dokunduğu yalnızlık artık dosttu, kimsenin canı yanmadı. Yalnızlık artık kokuşmadı; çimlendi, filizler verdi, artık kocaman sarmalayan bir yuva. Beni büyüten zaman çoktan yaşlanmış. Saatler hızlı ölüyor, gün daha hızlı. Ayların peşi sıra sürüklediği hız, bir geçmiş hızında. Bir gördüğünü bir daha görmüyorsun. Duyduklarının varlığı bile şüpheli.

Sürekli o evin kapısından hızla çıkıp tüm bahçeyi delik delik aramak, sonra hızla caddeye koşup giden arabanın arkasından çığlık atmak... İçimdeki tüm düğümlerin çözülüp tekrar düğümlenmesi, ne demek, biliyor musun? Gerçek adımları hiç bilmedim. Bana verdikleri o takma ad, devamlı peşimden geldi. Tanımadığım, küfürbaz, ahlaksız, sevgisiz ağızlarda ses buldu. Seslenenlerin hiçbiri beni tanımadı. Olmamı istedikleri gibi gördüler; sonra bazen sevdiler, sonra kızdılar, sonra düşman olup canımı yakmaya çalıştılar, sonra... Sonralarında artık yoklar. Ben kendime kalınca başladım yaşamaya. Dedim ki bir ben varmış ve o bir ben ile her şeye yetmişim, kendime, her şey ve kendim, birdi, tekti.



YOKLAMA

Göğü griye boyayan sabah sisi,
Şairane gök gürültüsü,
Yağmurun camı aşındıran sesi...
Ketum bir sonbahar görüntüsü.

Dışarıdan sinsice sızan rüzgâr,
Sanki dağların inlemesi,
Bu sabah meşrebim kepaze, hunhar...
Meçhule açıldı odamın penceresi.

Yarının merakını zihnimde sürüklerken
Kaybolan hüznü bir meczubum.
Bugünü kovalamak geçiyor gönlümden,
Zamana büsbütün mağlubum.

Sanrının verdiği sarhoşluğum,
Artırıyor yine densizliğimi,
Düşmelere doyamadığım boşluğum,
Yokluyor aniden bir cumartesi.

UMUDUN KOKUSU

Sanki son bakışımış gibi bakıyorum her zerreye, bu zamana kadar göremediğim ne varsa görmek istiyorum. Sanki son kez huzur bulduğum Üsküdar sahilindeymişim gibi kokusunu hissetmek istiyorum. Hafiften dans edermişçesine esen rüzgarın büyüüne kapılmamak elde değil binbir tonuyla seni kendine hayran bırakan güneşin gökyüzüne vedasını izlemek yüzümde sınımsız bir tebessüm bırakıp, bulutların ardına bir kuş gibi süzülüyor. Aldığım her nefesin içimde yaşamasını, küçük anılar bırakmasını ve umutlarıma yeni bir başlangıç olmasını bekler gibiyim. Her şeye yeniden başlayabilir miyim bilmiyorum ama şunu biliyorum ki; insan hayatı boyunca hayallerine kavuşmak için yaşar. Sırf onlar gerçekleşsin diye asla yapamayacağı şeyleri, büyük bir cesaret toplayıp yapmaya kalkar. Bazen her şey yolunda gitmeyip pişmanlığa da dönüşebilir derse de önemli olan senin bakışın, farkında oluşun ve olayları karşılama şeklindir. Güzel bakarsan dikenin gülü koruduğunu görürsün, yani gülü sevdiğin kadar dikeninin zahmetine sabredersin ama kötü bakarsan da dikenin sadece senin canını yaktığını parmaklarını kanattığını düşünürsün. Hatta belki de o kanda hayallerini kaybedersin. Sonu ne olursa olsun kurulan her hayal gerçekleştirilmeyi hak eder. Korkup kaçtıkların değil, cesaret edip yaptıkların sana hedefindeki hayatı yaşama imkanı sunar. Eğer yeterince risk almazsan ya başkalarının hayallerini gerçekleştirmek için çabalarsın ya da başkaları senin hayallerini yaşarken onları izlersin. Her şeyi olduğu gibi kabullenmek gerekir sorgulamadan, hesaplardan.

Artık her şey çok daha anlamlı ve lezzetli geliyor ruhuma. Anda kalmaya çalışırken yaşadığım her anın büyüüne kaptırıyorum kendimi. Sanki önceden hiç yaşamamışım gibi artık her saniye çok daha değerli. Hatıralar papatyaya kokularında saklı, sakın seviyor sevmiyor uğruna kıymayın yapraklarına. Aşka vurgun olanlar papatyalar bırakır gülüşlerinizde. Kumların ev sahipliği yaptığı hırçın bir deniz kıyısında oturun, dalgaların sesine teslim edin kendinizi, omuzunuza bir kuş konsun, duymaktan korktuğunuz aslında kendinize bile itiraf edemediğiniz ne varsa fısıldasın kulağınıza sonra



dalın derinlere, her dalışınızda daha da derine dalın balıklarla yarışın mesela ya da en derine dalıp bir istiridye arayın onu ararken daldıkça sırtınızda sizin kamburlaşmanızı sağlayan ne varsa bırakın birer birer kurtulun kamburunuzdan ruhunuzu özgürleştirin ansızın nefessiz kalıp bir çırpınıştta çıkın suyun yüzüne bu çırpınışla küllerinizden yeniden doğun. En derinlere dalanla en derinlerden çıkan aynı kalır mı hiç?

Bir bataklığa saplansanız da puslu gözlerle bakmayın gökyüzüne. Her bir yıldızın sizi belinizden sarıp bulutların üstüne bırakacakmış gibi düşleyin. Tattığınız her duyguyu gönlünüzden hissedin, parmaklarınızın ucundaymış gibi düşleyin. İşte o zaman her şey bir koşturmacaymış da şuan yaşıyormuşuz gibi olacak.

Bazen bir sokak kedisi olun, yabancı bir elin başınızı okşamasına izin verin. Bazen sonbaharda ağacına veda eden bir yaprak olun, bazen çiçekler açın bazense fırtınalar estirin. Düşmeniz gerektiğinde düşün ama düştüğünüzde kalkmayı da bilin. Her duyguyu yaşayın çünkü; her duygu zıttı ile beraberinde doğuyor. Ayrılık özlemi doğuruyor, özlemse vuslatı çok daha anlamlı kılıyor.

İzin verin kelekler üç günlük ömürlerinde sevgi tohumları bıraksınlar yüreğinize. Kurtarın yüreğinizi bencillikten, sevgiyle bakın her zerreye. Baktığınız her zerrenden size vermek istediği mesajları okuyun. Yüreğinizin kapılarını açın sevgi girsin tüm benliğinizle içeriye, ev sahipliği yapsın yüreğinize. Sevgiyi gören başarı, sağlık ve zenginlikte girsin içeriye. Kırım bütün setlerinizi işte o zaman şahit olacaksınız istediğiniz her güzelliğin teker teker

olduğuna. Masmavi gökyüzünde bulutların arasından süzülen güneş ruhunuzu ısıtsın, parmaklarınızın dokunduğu her yerde çiçekler açsın. Aşık olun mesela hiç hissetmediğiniz bütün duyguları hissedin. Yüreğinizde doğrusunu bildiğiniz ne varsa unutun, yeniden öğrenin. İçinizde bir şeyler kıpırdasın, sevgi tohumu bırakan keleklerin yavruları doğsun yüreğinizde, uçsunsunlar her yere. Dünyayı sevgi, başarı, sağlık, zenginlik ve aşk sarsın.



ŞABAN'IN DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ

Ağızındaki tebessüm kocaman olup tüm yüzüne yayıldığında, ekran başındakilerin karşılığı da kahkahalar olurdu. Seksenin üzerinde yaptığı filmlerle 70'li ve 80 li yılların sanat dönemine damgasını ustalıkla vurmuş bir sanatçı idi Kemal Sunal. Onun hâlihazırdaki hayran kitlesi, nesilden nesile aktarılırken bitmeyen Hababam Sınıfı, bitmeyen İnek Şabanlar günümüzdeki yozlaşmaya rağmen ve hatta yozlaşmanın içinde iken topluma, olgu sunumunun düşündürücülüğü ve gerçekliği üzerinden katkıda bulunmaya devam ediyordu. Kemal Sunal; yası, çaresizliği, yoksulluğu, yoksunluğu bir arada sunuyor, manipülasyondan ve ilkelikten uzak yapıcı ve iş birlikçi hâlini tüm doğallığı ile ekranlara yansıtıyor, izleyicileri sakinliğe ve kabullenişin tatlı parçasını keşfetmeye doğru sürüklüyordu. Özellikle göç toplumunun yaralarından biri olan kente uyum sağlamak ve karın doyurmak gerçeği



sanatçı tarafından daha çok hizmetli grubunda yer alan insanların yankısı oluyor, toplum yüzleşemediği kibirleri ve utançları ile mizah üzerinden aynalanıyordu. Filmlerindeki, iyi ve kötü en keskin çizgileri ile ayrışıyor, görünüşte çok akıllı gözükmeyen ama aslında düz mantığını ortaya koyduğunda kıvrak zekâsını gözler önüne seren film kahramanı, bu hâli ile toplumu kıskırtmaktan uzak, nezaketli bir başkaldırıya da davet ediyordu âdeta. Filmlerin-





de, düzene isyan, ezilmişliğe saygı, fakirliğe işaret etme hep vurgulanıyor, sosyal adalet ve dengenin önemi de göz ardı edilmiyordu.

Gecekondu semtleri, apartmanların en alt katı, buralardaki yaşam kavgaları ve karın doyurma meseleleri onun gözünden çetelerin, mafyanın, bozuk düzenin temsilcileri ile mücadeleye dönüşüyor, onun mantığı sayesinde hep iyilik kazanıyordu. Seyirci düşünürken gülüyor, kendilerini hep adalete ve iyiliğe çağıran bu kahramanın sonunda kötüyü kazanacağını biliyorlardı. Toplum, yaşamlarındaki çatışmaları, zorlukları, kaderlerinin onlara biçtiği hayatı Kemal Sunal'ın uzlaşmacı ve hoş gösteren tavrı ile bir an olsun eğlenceli buluyor, yazgılarının da ekranlardan herkes tarafından anlaşılmasının da keyfini ve rahatlığını sürüyorlardı.

Diğer yandan Hababam Sınıfı maceraları da okul dinamiğini, öğretmen öğrenci ilişkilerini, kurallara karşı coşkuyu, hiç büyümeyen çocukları ve bitmeyen çocuklukları anlatmayı sürdürüyor, onların gözünden bitmesini geciktirdikleri çocukluklarının neşesini gözler önüne sunuyorlardı. Sonunda öğretmenin çocuktaki coşkuyu, öğrencinin de öğretmenin toplum kurallarına duyarlılığını anlaması ile filmler tamamlanıyordu.

Kemal Sunal'ın en büyük vurguladığı şeylerden birisi, ötekinin gözünden kendiliği görmektir. Bu, saflığın utanılacak bir şey değil, aslında kıymetlen- dirilecek bir şey olması, kişisel ve toplumsal değerlerin ancak safiyane bir bakış açısı ile ayakta tutu-

labileceği ve bunun da toplumu uzlaşma hallerine götüreceğini görmemizi sağladı.

Kemal Sunal'ın kendini bu kadar sevdirmesi, bizden biri olmasının sebeplerinden birisi de kendi yaşadığı hayatın gerçekliğini filmlerine yansıtmış olmasıydı. Kendi aile yapısının sadeliği, zorlu yaşam koşullarının emeğe dayalı çaba ile alt edilmeye çalışması, çocuktaki hınzırlığı, coşkusu, beyaz perdeye aktarımlarını daha sahice yapmasına imkan tanımıştır. Değerler sistemini en başından, kendi değerleri olarak inşa etmiş olan sanatçı kendi yoksunluklarını da ince bir mizah anlayışı ve akıllı manevralarla yüceltmiş, seyircinin de filmlerinde önce kendisini sonra da ötekini anlamının konforunu hissetmesini sağlamıştır. Aşkı da filmlerinde değinmeyi hiç ihmal etmemiş, yumuşak ve sevgi dolu kalbi ile birlikte iyiliği gücü olmuş, kahramanlığı ona aşık olanların hayranlığı ile sürmüştür. Kemal Sunal 'ın değerler sistemine katkıları, nezaketi, cesaretle işaret ettikleri toplumda izlenildiği dönemde hep yankı bulmuş, ikamesi pek de yapılamamıştır. Benzeri yapılmaya çalışılanların estetikten uzak, yozlaşmaya açık, entelektüelliğe dair hiçbir manayı taşımaması düşündürücüdür. Aramızdan maalesef erken ayrılan sanatçı, hâlen devam eden hayran kitlesi tarafından unutulmaya hiç müsaade edilmemektedir. Gerçek sanatçı olmanın esası da budur sanırım.

Bu! Bu!

İlkokula başlamam bende derin izler bıraktı. Onun için o günleri unutamam. Hatırladıklarım daha yakın zamanda yaşamışım gibi canlanır bende. Babaannem rahmetli olunca etrafın teşviki ile dedem evlendi. Bizi kovdu. Babamın şöyle dediğini hatırlıyorum. Aslında dedem çok temiz, iyi insandı.

— Baba tamam. Bak ben çalışayım, ekip biçeyim siz rahatınıza bakın, dedi. Dedem:
— Hayır! Bu evden gideceksiniz!
— Baba, iki küçük çocukla nereye gideyim.
— Gideceksiniz!

Köy yeri yerleşik ev yok. Ev kuracak gelir yok. Bir anda boşta kaldık. Köy odasından babamı çağırmişlar. Muhtar ve orada bulunanlar mecbursun baban seni istemiyor demişler. Güya ileri gelenler. Geceleyn annemin elinde yarım çuval kadar eşya ile dayımgillere sığındık. Anneannemin dışındakiler hep tavırlı. Durumları da köyde en iyilerden. Annem ayağa kalktı. Şöyle bir etrafı süzdü:

— Kardeşlerim şu an misafiriz. Birkaç gün içinde bir yer bulup gideceğiz.

Dağ dağ üstünde olur da ev ev üstünde olmaz dediğini diğer yıllarda da duyduğum tekrar ile olsa gerek altı yaşımda hatırlıyorum.



İkinci gün babam tek oda bir yer biliyormuş. Sahipleri vermişler. Gittik temizleyip yerleştik. Allah'ım, sarayımız oldu sanki. Hürriyet belli ki en büyük nimet. İyilik yapanlarda oldu. Bir İsa ağabey babamı yönlendirmiş; ilçeden kaput, basma, mendil, çorap gibi, giysi çeşitlerinden getirip gezici olarak satış işlerine başladı. Çok şükür işler iyi gitti. Dört yıl sonra bahçeli bir evimiz oldu. Ama ilk bir yılın yoksulluğu içimize işledi. O yıl bende okula başladım. Okullar açıldı. Komşu çocukları sabah gidiyor. İkinci gün bende gittim. (Şimdi rahmetli) Avni Ağabey beni birinci sınıfa bıraktı. Öğretmen sınıftaydı. Sinirli bir vaziyette:

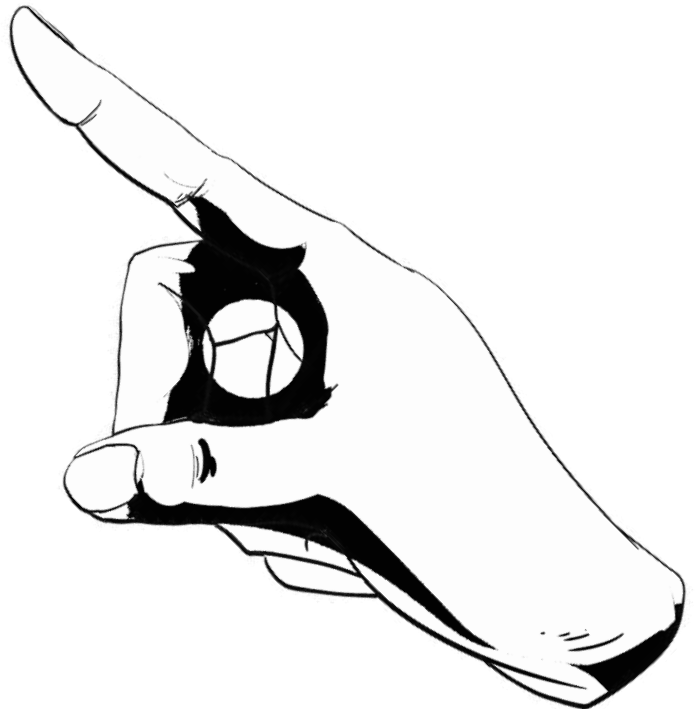
— Hani önlük, yakalık, defter, kalem! dedi.

— Babam alacak, dedim. Hafif bir tokat ile arka sıraya gönderdi. Günler geçti. Karne zamanı geldi. Benim iki zayıf. Evde çok ağladım. Annem beni teselli ediyor ama ne fayda. Zannediyorum nisan ayı. Alfabede güzel bir bayrak şiiri vardı. Öğretmenimiz:



- Herkes ezberlesin! dedi. Evlere dağıldık. Yani son dersin sonunda. Bir hevesle akşamda babamın yardımıyla bir güzel ezberledim. Ertesi sabah öğretilenim derse girer girmez sert bir sesle sordu:
- Şiiri kimler ezberledi! Daha cümlesi tamamlanmadan parmak kaldırdım, indirdim. Galiba yanlış anlaşıldı. Öfkeyle,
- “Kim O!” dedi. Çocuklar bir ağızdan bağırıp gösterdiler.
- Bu! Bu! öğretmenimiz,
- Çık bakayım nasıl ezberlemişsin? dedi. Korku ve heyecanla yüksek sesle okudum.
- BAYRAK, Atalarım gökten yere, İndirmişler ay yıldızı. Bir buluta sarmışlar ki, Rengi şafaktan kırmızı! İki kıtalık bir şiirdi. Sonunda bir şey oldu. Öğretmenimiz “Arkadaşınızı alkışlayın. Şimdi tekrar okuyacaksınız. Başınla selam verip, şöyle şöyle hareketler yaparak,” diye beni hazırladı. O yıllardaki eski okulumuzun sınıfları hep bir salona bakardı. Salona masa koydurdu. Diğer sınıfların kapılarını açtırdı. Beni masanın üzerine çıkardı. Güven verici bir şekilde destekleyerek,
- Oku bakalım aslanım, dedi. Bir heyecanla öyle bir okudum ki yükselen alkışlar ve o havayı hâlâ hissedirim. Bu olay dönüm noktalarımın biri oldu galiba. Severek hep çalıştım. Başarı arttı. İkinci sınıfta Ömer Seyfettin’in And hikâyesi elime geçti. Okuduğumu anlar oldum. Hikâyenin sonunda ‘Mıstık ölmüş!’ cümlesi beni ağlattı. Üçüncü ve beşinci sınıf öğretmenlerimizin emeği çok büyüktür. İlkokul sonunda öğretmen okuluna müracaatımı yaptılar. Isparta Gönen İlk Öğretmen okulundan 1963 yılında Sivas ili Kangal ilçesi Kalkım Köyünde göreve başladım. Okulların açılmasına hazırlandım. Tek öğretmen, beş sınıf birleştirilmiş öğretim idi. İlk tayin yerim.
- Kim O?
- Ben, benim. Isparta
- Eylül 2019

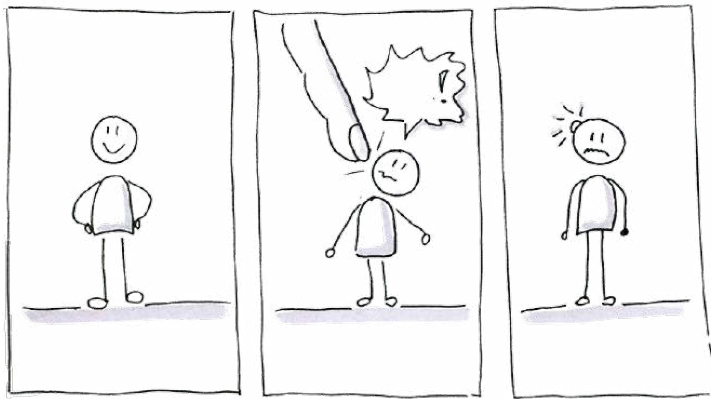
Talip ÇEVİK





DUYGULARINI KABULLEN

Bazen kendimi çok yalnız hissedebilirim, bazen bazı sorunlara çözüm bulamayabilirim, bazen gözüme uyku girmez geçmişti sorgulamaktan, acaba nerede hata yaptım da bunları yaşıyorum diye söylenip durmaktan. Bazı zamanlar üzüntüden yataktan çıkmak istemem. Bazen saatlerce ağlamak isteyebilirim. Bazı günler herkesten ve her şeyden saklanmak isteyebilirim. Geçmişti ya da uzak diyarları özleyebilirim. Bazen öfke ve kızgınlık tüm vücudumu sarabilir ve keşke şuna şöyle deseydim ona haddini bildirseydim, neden sustum diyebilirim. Bazı zamanlar, bana kötülüğü dokunan bir insanı bile özleyebilirim. Bazen sinirden gözüm hiç kimseyi görmeyebilir. Bütün bu duygular benden hiç bir şey eksiltmez. Kendime olan sevgimi, saygımı azaltmaz. Aksine doğal olan insani duygularımı, yaşadığımı kabul ederim ve hangi duyguyu hissediyorsam onu sahiplenirim. İnsanız ve bu duyguların hepsi yaratılışımızda var. Onları inkâr etmek, o duyguları hissettiğimiz için kendimize kızmak yaratılışımıza aykırı olur.



Bazen her şeyi kontrol edebileceğimizi sanırız. Keşkeler, ahlar vahlar, eyvahlar peşimizi bırakmaz. Ama unuttuğumuz bir gerçek var ki; her şeyi kontrol edemeyiz. Hayatın akışı içerisinde başımıza gelenler konusunda bir seçimimiz olmayabilir. Bazı şeyler sadece olması gerektiği için olmuştur. Yaşanmış ve bitmiştir. Keşke olmasaymış ama olmuş. Geçmiş için yapabileceğimiz hiçbir şey yok. Fakat şimdi ve gelecek için yapabileceğimiz çok şey var. Mesela geçmişte yaşadığımız kötü şeyler bize ne öğretti onu düşünüp bir daha aynı hataya düşmemeyi tercih edebiliriz. Hayatın bize kattığı acı tatlı her şeyi kabullenip, yolumuza devam edebiliriz. Bu hayat, bu duygular hepsi bizler için. İyi ya da kötü duygu yoktur. Onu bizler anlamlandırırız. Ağlamak istiyorsan ağla, kızmak istiyorsan kız, kimseyle konuşmak istemiyorsan konuşma, gülmek istiyorsan gül, özlemek istiyorsan özle, konuşmak istiyorsan konuş, koşmak istiyorsan koş, dans etmek istiyorsan dans et. Kimse seni tutamasın. Kimse içindeki duygulara hüküm sürmeye çalışmasın. Sen, keyfin ve kahyası yola böyle beraberce mutlu bir şekilde devam edin. İnsan olarak, özgürce...

SESİMİ DUYAN VAR MI?



”Okulun duvarı çöktü altında kaldım. Ama ben dünya üstündeyim toprakta” dediği gibi şairin, altında kaldığımız, hareket alanımızın dahi kalmadığı o duvarların arasında bir yerde “Sesimi duyan var mı?” nidasına bir yanıt almak için mi erteliyoruz hayatı? Ne kadar bekleyeceğimizi, kimi bekleyeceğimizi bilmeden mi heba ediyoruz biricik ömrümüzü?

Duyulma arzusuyla başlayıp yine sesimi bir duyan olmadı kahriyle geçirdiğimiz her günü yaşanmış sayıyor muyuz ömürde? Nicedir içimde dönüp duran kâh yeşerip kâh sararan soru köklerinin arasında boy vermeye çabalıyorum.

Her sorunun bir cevabının olmadığı öğretildiği bir ömür çıkmazında sorularımın yanıtını bulma gayretiyle dolanıyorum kendimden kendime... Kulağımda Mevlana'nın “Bulanlar ancak arayanlardır,” sözüyle gayrete geliyorum. Yüzyıllar ötesinden ses veren Efendim yine ü”Bizim dergahımız ümitsizlik dergahı değildir” diye fısıldıyor. Anlıyorum ki sesini duymak isteyene gönülden çıkan bir ah sesi yeter de artarmış ki bir de duymak istemeyene çığlıkların da yetersizmiş.

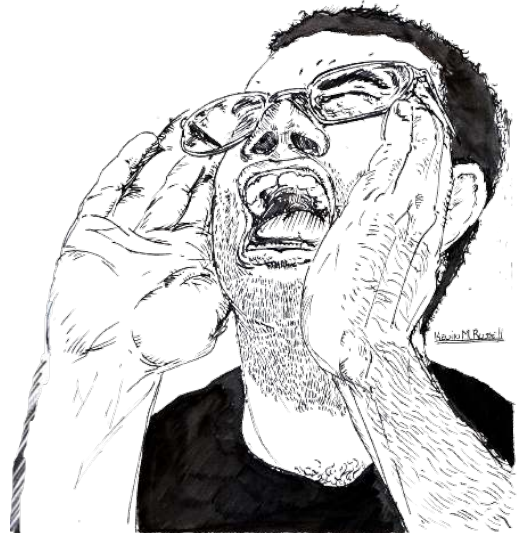
Sesimi duyan var mı?

Nicedir başkalarına sorduğum bu sorunun cevabının içimde bir yere gizlenmiş olduğunu fark ediyorum. “Sen kendi sesini duyuyor musun ki?” diyor, “Başkaları seni duysun!” İçindeki kulakları sağır eden o gürültüden sebep, dışında da gümbür gümbür bir dünya...

Anlaşılmanın ilk adımı, kendini anlamakla başlıyor, sonrasında tüm o gürültüler bir sükûnete, bir anlamaya dönüşür, diyor. Anlıyorum ki gelmiş geçmiş, yazılmış ve dahası yazılacak tüm hikâyeler, masallar ve şiirler... Bir yazanın kendini anlama ve arama çabasından geçiyor. Kendini yıka yıka yeni bir dünya inşa ediyor insan kendine hep en baştan. O yıkılan duvarın altında bir ses aramadan çıkılmıyor çünkü aydınlığa.

Kendine, kendi ellerinle ördüğün o çetrefilli duvarların altında kalmadan aydınlığın özlemi belki de hiç duyulmuyor. Nasıl örülür o duvarlar peki, kim yardım eder bir sıvacı titizliğiyle kusursuz bir duvarı etrafımıza örmeye? Kim taşır tuğlasını, taşını; bıkmadan ve usanmadan? Hatta kim karar harcını sapasağlam olsun da bir ışık dahi giremesin içine diye? Mihenk taşı yapıp ömrüne koyduğun herkesin bir gram tozu vardır belki de bu yıkılan duvarın temelinde. Çünkü sen izin verdiğin kadar sızmışlardır içindeki tozlu topraklı ama bereketli araziye... Hem sensindir mimarı hem de herkes. Birlikte çıkılır o kaçak katlar ardı ardına, hatalardan pay çala çala. Merdiven altı ettiğin her duyguyu da yanına katıp göz açıp kapayana kadar kuruluverir içinin en görkemli meydanına bir gökdelen tüm şatafatıyla.

Işıklar içinde birbirinden habersiz bir cümbüş başlar, içinde senin de pek haberin yoktur olandan ve bitenden... Hayran olmakla tepkisiz olmak arasında bir yerde ararken kendini, bir gün ışıklar söner, cümbüş kesilir ve o ses yine bulur seni, ”Sesimi duyan var mı?” Bu kez duyduğun o ilk sestem ayrıdır sende bıraktığı o his... Sesini duyan vardır bu kez, önce sen duyarsın o kendinden sana yankılanan kendi sesini. Sonra da anlarsın ki yüzyıllar öncesinden de duyulmuştur, onca kitap yazılmıştır tam da seni sana anlatan. Bunu bir yerden duymuştum, beni anlatıyor derken yakalarsın sonra kendini bir şarkının, bir şiirin belki yüzyıl öncesinden gelmiş mahur bestesiyle. Bir rüzgâr eser sonra içinde bir ürperti... Bir kuş sürüsü tam da gözünün aldığı sonsuz mavilikte... Bir kedi dolanır ayaklarının arasında, bir gül kokusu gelir dünyanın ilk oluştuğu zamanlardan emanet, bir ezgi çalınır kulağına belli belirsiz bir ses, içinde belli belirsiz bir hisle deli gibi çarpar kalbin. O vakit anlarsın ki sesini bir duyan hep vardır. Sesini duyan sana şah damarından da yakındır!

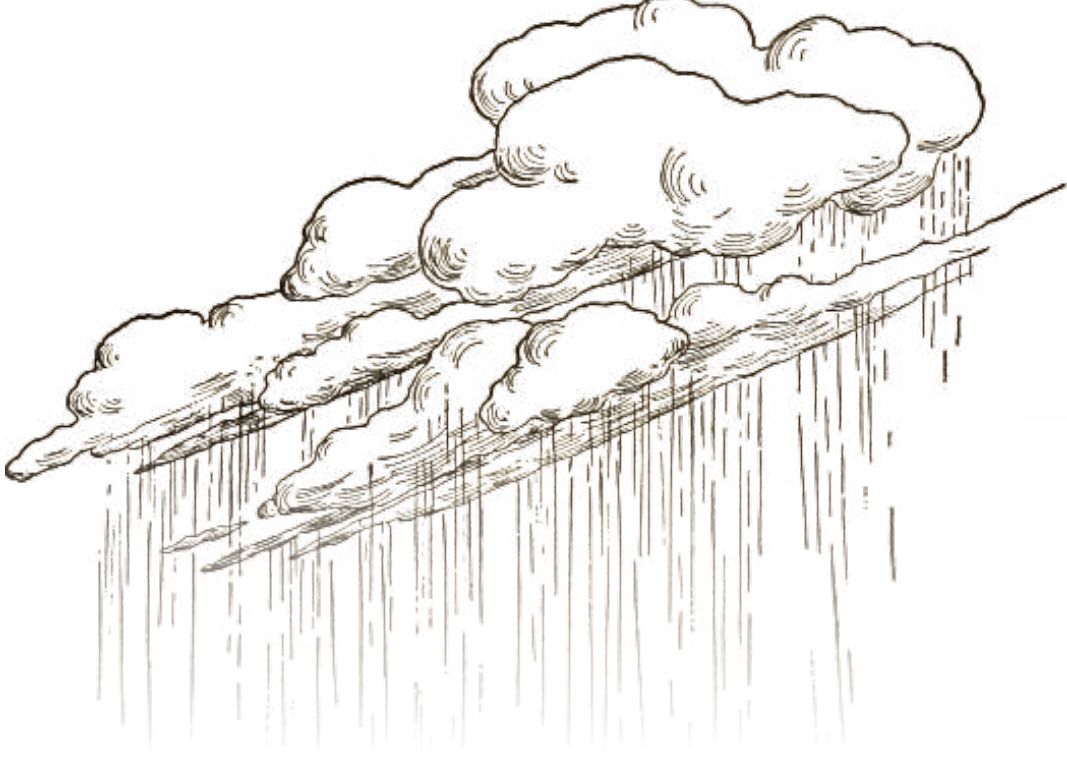


BOZKIRIN KÖYLERİ

“Bu hayat, aynı bir Neşet Ertaş türküsü gibidir. En hüzünlü türkülerinde bile nasıl bir umut varsa en hareketli türkülerinde de bir hüznün vardır,” demişti Gönül Dağı’nda Selami. Bu yüzden olsa gerek hem üzüldüğümüzde hem de düğün dernek kurduğumuzda hep Neşet Usta oturur başköşede. Tıpkı bu satırları yazarken “Sen orada ben burada aman aman, ömrümüz geçti böyle” dizeleriyle bana eşlik ettiği gibi. Bozkırda hayat böyledir gerçekten de. Bir yarım kalmışlık kokusu vardır havasında. Yoldan geçerken selam verdiğiniz Veli Emmi’nin göz bebeklerinde görürsünüz bu yarım kalmışlığı. Siz yol alırken içinden geçtiğiniz ovaların uçsuz bucaksız uzanışı, ufuk çizgisiyle birleşen buğday tarlalarıyla tamamlanır. Onlar sonsuza uzanırken size bozkırın kaderini de fısıldar, bozkır insanının yüreğini de. Bunları takip eden günebakanlar, her an umut eden Anadolu delikanlılarının güneşin dönmesiyle umutlarını toprağa nasıl bıraktıklarını anlatır. Her şeye ve herkese rağmen ertesi sabah güneşin ilk ışıklarıyla yeni umutlar doğar bu topraklarda. Güzel niyetlerle o umutların peşinden koşar bozkırın insanları. Akşama mı? Allah kerim!

Ağır ağır yol alırken bozkırda, size pek çok köy selam verir ve yolunuza yoldaş olur. Bilseniz her birinde ne hikâyeler vardır. Kimilerinin mezarlıkları ana yola çok yakındır ve o mezarlıkta yatan biri, yıllar önce o köyden birini vurduğu için yıllardır bir misafir beklemektedir. Husumet korkusuna gelip gitmeyen evlatlarının acısını çekiyordur. O mezarlığın yola yakın olması bu yüzden belki de en azından gelip geçerken dedelerine selam verme imkânı bulabilirdi diye. Kimi zaman terk edilmiş köyler görürsünüz. Kerpiç evlerin damları çökmüş, kuzuların





meleştiği ahırların camlarından yel girer olmuştur. Kuyuları kapatan taşlar kırılmış, tulumba çeşmeleri paslanmıştır. Mezar taşlarının kırıldığı bu gariban köyler yüreğime hep kor düşürür. Yıllar öncesinde ne sevdalara, muştulara ev sahipliği yaptılar kim bilir? Bilirler miydi acaba bir gün böyle viranelere döneceklerini? Sonra aklıma hemen Erzurumlu İbrahim Hakkı gelir: “Harabat ehlini hor görme Zakir, Defineye malik viraneler var.” İşte o zaman merakım daha da artar. Acaba bu taşın toprağın dili olsaydı neler anlatırdı? Biraz eğilsem toprağa, nice sırlarla göçüp gidenlerin seslerini duyabilir miyim acaba? Ya da bu viraneye dönmüş kerpiç duvarlara dokunsam, kız kardeşlerin lüks lambalar eşliğindeki dertleşmelerine ortak olabilir miyim? Bir kez daha defineye malik viraneleri geride bırakarak yola devam edersiniz. Sıradaki köyde el kadar insanın yaşadığını görürsünüz. Bunlar, bozkırın ortasında toprağına sahip çıkan insanlardır veyahut gideceği yeri olmayan gurebadır, kim bilir? Çocuklar yalın ayak koştururken adamların sürülerini bozkırda otlatıklarını görürsünüz. Kadınlar yıkadıkları yünleri döverken, yaşlılar pınar değneğine yaslanarak geçip giden ömürlerini seyrederek. Ve siz de o esnada bu ömürden geçmektesinizdir. Bazen gülümseyerek bazen de arabadan el sallayarak veda edersiniz bu köye. Sonra babanızın çok sevgili bir arkadaşının ya da rahmetli öğretmenin köyünden geçersiniz de babanız birkaç cümle ile selam eder geçmiş yıllara. Bu esnada araba biraz yavaşlar, adeta kuşlar yasına gider. Artık bu köy sizin için de anlam kazanmıştır. Bundan sonraki her geçişinizde selam vereceğiniz ve yâd edeceğiniz nur topu gibi bir köyünüz daha olmuştur, ne mutlu.

Şu ilerde görünen benim köyüm mü yoksa yeşil selvilerin çocukluğumdan selam taşıdığı mutlu belde? Evet, yüzümdeki gülümseme bu yüzden. Ata topraklarına gelmiş olmanın verdiği huzuru iliklerime kadar hissetmek için hemen camları açıyorum. Mis gibi memleket kokusu doluyor tüm vücuduma. Bazılarına garip gelebilir, ahırların yanından geçerken “Oh mis gibi” diyen çocuklarız biz. Yavrulayan kuzuları kucağıımıza alıp, otlatmadan getirdiğimiz ineklerin suyla buluşmasını dünyanın en kıymetli anı olarak seyrederek. Bu yüzden mis gibi gelir o koku bize. Hanelerin sütü, yumurtası, halısı, kilimi, yakacağı hep buradan gelir. O yüzden burun tıkamak yerine içimize çekeriz bu kokuyu. Ne büyük bir şükür sebebidir ah anlatabilsem...

Beyda TOPAN

ŞİMDİKİ ZAMANLARDAN

Gidilen yollar, çekilen çileler, elde edilen ve edilmesi muhtemel başarılar. Sırtımıza yüklenmiş onlarca yükken, mümkün mü yaşanılır kılmak hayatı? Biçilmiş rollerimiz var inkârı mümkün olmayan. Gerçekleştirilmek istenen roller. Hayallerimiz olduğuna inandırıldığımız roller. Hayırlı evlat olmak için girilecek kalıpla, nasıl zengin ve başarılı olacağımızın kalıpları farklı. Parayı bulunca değişmeliymişiz çünkü racon böyle. Böyle öğretildiğimiz için öğretilerimize dönüşüyoruz. Aynı statüdeki insanların görünüşü, oturuşu, kalkışı bile aynı. Taklitleri hemen anlaşılıyor çünkü eğretiliği de anlaşılır kılan sürümler yüklenmiş beynimize. Eğer 1000 kişiden biri farklı olursa göze batar ve adına sonradan görme derler. Çünkü diğer 999 kişi sonradan görmeliklerini gizlemek için gerekeni yapmıştır. O gerekenler nedir ben bilmiyorum çünkü henüz göremedim görülmesi gerekeni.

Sanat, ruha hitap etmesi gerekirken nasılda ticari bir sıfat yüklenip ceplere hitap etmeye başladı? Eskilerin tiyatrocularının cepleri delikken; şimdidekilerin, dijital dönüşümle birlikte özel dikim elbiseleri, ceketleri var. Halkın karnı hep açtı ama artık ruhu da aç bırakıldı. Normal yaşamın bedellerini ödemek için her birey çok çalışmak

zorunda artık. İki gönül birken samanlık seyran olmuyor daha çok seyran inşa edilmeye çalışılıyor bir ömür. Ömrünü refaha adayan hayatlarda telef oluyor fark etmeden. Filler zıplatılırsa ne olur? Olan filin canına olur. Bizimde gerçek sanatçımız çulsuz, ticaretini yapan küçük esnaf zorda! Denilebilir ki değişen çağa uyum sağlanmalı. Uyumsuz bir çağda kendinizi hangi naif parçanın yanına koyabilirsiniz? İnsan, insanın halinden anlamadığı müddetçe zordur bukalemun uyumunu yakalamak. Kendi yağı da kalmadı ki kavrulabilse. Sanat da, ticaret de belli ellerde dönüyor. Belli kesim fazla tok kalanı fazla aç. Aradaki farkı kapatmaya altta kalanların canı yetmiyor. Yaşamamız gereken dünyada ölüp gidiyoruz.



Öğrenilen onca ders bizi yalnızlaştırıyor bu çağda. Hâl-buki insan sosyal varlık. Yalnızlık doğasına ters düşüyor. Eş dost olmadığında yaşanan güzelliklerin eksik kalacağı en temel derslendendi. Unutkanlıklarımız! Bencillik uğruna unuttuklarımız! Hatırlamalı, hatırlanmalı. Zengin fakire versin demiyorum. Paylaşmayı öğrenmesi gerektiğini düşünüyorum. Karınca, ağustos böceğine yiyeceklerini vermezdi. Ama gerçek olan kışın yaşamayan ağustos böceğinin masalda yanlış konumlandırılmasıydı. İnanıyorum ki bir kelebeğin kanat çırpışı fırtınaya sebep oluyorsa sevgisiz büyüyen çocuk köyü yakacak. Hissettirilemeyen dostluk düşmanlığa evrilecek. Yaşanılabilir bir dünyamız varken hâlâ üstümüzdeki bu ölü toprağı neden?

Sonbaharda ağacı terkeden yaprakların, ilkbaharda yeniden yeşerdiği gibi, koptuğumuz yerden yeniden bağlanmak ümidiyle. Bunca yıkıma, bunca kırgınlığa rağmen yeniden dostlukların yeşerip hayatlarımızın ömre dönüştürmeye niyetle, hep birlikte...



MINIMUM BEKLENTİ SINIRI

Evlere hapsolup market poşetlerini dezenfekte ettiğimiz pandemi günlerinin başlarında evde ekmek, pide yapmayan az kişi vardı. Yamuk yumuk pideler, yediklerimizin en lezzetlileriydi (sanırım.) Hiçbir standardı olmayan ve hazır olanlara da benzemeyen bu pideler para ödediğimiz bir lokantada önümüze gelse muhtemelen itiraz ederiz. Çünkü para verdiğimiz hizmette mükemmellik ararız. Arkadaş arasında yapılan basit bir espriye kahkahalarla gülerken, gösterisine gittiğimiz bir komedyenden gelen aynı espriye gülmediğimiz gibi basitliğini eleştiririz.

Ödeme yaptığımız mal ve hizmetten beklentimiz genellikle ödediğimizden yüksektir. En az maliyetle en çok faydayı almayı bekleriz. Burada beklentiye belirleyen karşılığında ödediğimiz midir? Maliyet arttıkça beklenti de yükselir mi? Peki tersi de geçerli midir?

Düşük bir maliyetle edindiğimiz mal ve hizmet beklentimizi karşılamayınca “Ucuz etin yahnisi sert olur,” der geçeriz. Düşük maliyet demek piyasadaki benzerlerinin altındaki maliyettir. 10 birime satılan televizyon ile 50 birime satılan televizyon arasında fark vardır. 10 birimlik televizyondan 50 birimlik performans beklemek doğru olmaz. Zaten bunu bilerek alırız. Memnuniyetsizliğimiz, 10 birimlik televizyon minimum beklentimizi bile karşılamadığında başlar. Memnuniyet için minimum beklenti sınırı diye adlandırabileceğimiz bir sınır vardır. 10 birimlik televizyon için minimum beklenti sınırı, TV yayını sesli ve görsel olarak göstermesidir. Bu yoksa memnuniyetsizlik vardır. Aynı televizyondan HD görüntü ve ses beklemek ve alamayınca mutsuz olmaksa beklentinin hatalı olduğunu gösterir.

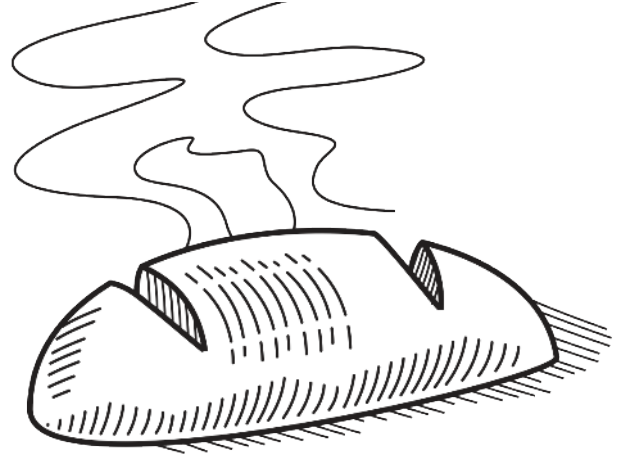
Mutluluk da beklentilerle ilgilidir. Minimum beklenti sınırını ne kadar yükseğe koyarsanız, mutlu olmak için daha çok çaba harcamanız gerekir. Harcadığınız çaba beklentinizi de yükseltir ve bir kısır döngüye girersiniz. Beklentiyi düşürmek yaşam standardını düşürmek demek değildir. Ne yapabileceğiniz ve nele, ne zaman sahip olabileceğinizle ilgili gerçekçi davranmaktır. Bunun anlamı da düşük hedefler koymak değil hedefleri ulaştıkça büyütme demektir.

Gıcır gıcır yeni bir araba almak güzel bir hedeftir. Şu an bir arabaya sahip değilseniz öncelikli minimum beklenti sınırınız ayağınızı yerden kesecek bir araba olursa kat edeceğiniz yol daha kısa ve ulaşılabilir. Ulaşıncaya da mutlu olursunuz. Bu aşamada artık daha yeni bir araba için de yolu kısaltmış ve hedefi gerçekçi kılmış olursunuz. Artık başlangıçtaki büyük hedef için daha az maliyet ve çaba harcayarak mutluluğunuzu

artırmış olursunuz. Bu, kariyer hayatında da böyledir. Okuldan mezun olur olmaz yüksek bir makamda işe başlamak gibi bir hedefiniz varsa (çok şanslı ya da bekleyen bir aile şirketiniz yoksa) muhtemelen mutsuz olursunuz. İlk hedefi ulaşılabilir tutmak, sizi sonraki hedefler için de motive eder.

Yapılan araştırmalar, bir atletizm yarışmasında ilk beşe giren atletlerin yaşadıkları mutluluğun birinciden daha çok olduğunu; hatta ikincinin mutluluk şöyle dursun üzüntü bile yaşadığını göstermiştir. Burada da mutluluğu belirleyen yine beklentidir. İlk beşe girmek bir hedeftir ve gerçekleşmiştir ancak ikinci gelen atlet beklentisini kıl payı kaçırmıştır.

Tıpkı evde yaptığımız ekmeklerden aldığımız tat gibidir mutlu olmak. Amatör bir çabayla ve minimum beklentiyle yaptığınız ekmeğin, sadece sizin tarafınızdan yapılmış olması ve kahvaltıya sıcak gelmesinin bile sizi mutlu ettiğini hatırdan çıkarmadan yaşamak lazım hayatı.



BİRLİKTE İYİLEŞELİM

Kalemin ucu üç tane nokta koydu kâğıda. Sonsuz noktaların cümlesi bir araya gelip, bir harf ve dahi bir kelime edemedi önce. Sonra zuhurata tâbi oldular, âşikâr ettiler anlama dair olanı. Seyrettim öylece. Benden önce var olmuş ve benden sonra da var olacak bu evrende, bir nefeslik ömrümle temaşa ediyorum varlığın hâllerini, denize nâzır. Şerh ediyor deniz anı katman katman ben seyrediyorum.

Ait olduğu bütünden hangi zaman diliminde koparıldığını bilmediğim bir ağaç parçası sahile vurmuş tüm varlığıyla. Kaskatı bakınca ama akışkanlığın hâlleri içinde sabit değil. Dalgaların her kıyıya vuruşuyla hız kazanıyor. Şimdi kıyıya çıktı işte derken suyun çekilmesiyle denize doğru yuvarlanıyor. Bir miktar duruveriyor öyle, hesap kitap yapıyor sanki, bir sonraki dalgaya bağlanmış gibi tüm umutları, her dalga yeni bir fırsat kendiliği için. Ardından dalga tüm yalınlığıyla gelirken bir hareketlenme, bir kıpırtı, bir çaba ve sonra yine derin bir sükût-u hayal. Yine ve yeniden. Ne denizin akışına varıyor ağaç parçası ne de sahile vurabiliyor. Kendiliğine dair tek farkına varılan, dalgaların nefesine sıkışıp kalmışlığı. Yorulmadan aynı sahneyi tekrar ediyor oluşu. Ben yorulurdum, her nefeste bir durulma arzusu ve bir hüznün çıkmazı. İçimden dedim, al şu ağaç parçasını



koy kenara, hem deniz kurtulsun bir nebzecek hem de ağaç parçası. Yapmadım. Bir ağaç parçasının kendiliğine dair tek farkına varılan bu muydu sahiden? Benim ona bakışımla başlamayan kendiliğinin bir anlamı vardı zaten. Müdahale etmedim. Çırpınışları bana, benliklerinin istek ve arzuları dinmeyen günümüz insanını çağırıştırmıştı. Her yeni oluşta kendini yeni bir akışa teslim eden benlikler. Az ötedeki yeşil parkalı kadın da bu anlam denizi içerisinden kendi anlamını oluşturuyordu kuvvetle muhtemel. Lise öğrencisi çocuk baktığı yerden dalgaların frekansını, ağaç parçasının eylemsizliğini okuyor olabilirdi az önce çıktığı dersin etkisiyle. Hülâsa, somut evrenimizde yaşamakta olduğumuz her yeni an, her yeni oluş, sonsuz bir anlam denizi sunuyordu. Bunun için şuursuz bir ağaç parçasından ve devinimi daim olan denizden herkes kendi anlamını, kendi nasibi kadarını koyacaktı cebine. Bu da, bu anlam bütünlüğü içerisinde bir küçük anlam yumağı idi.

Devinimini bozmadım, nasibim kadarını tefekküre daldım. Nefes almaktaydı deniz evet, bazen heyecandan kalbi sıkışmışçasına, bazen bir geminin sakin bir limana sığınması misali durulmuşçasına. Her yeni dalga yeni bir oyalanma hâli ağaç parçası için. Kendi benliğinden bihaber akışa kapılmakta, bir sonraki dalganın büyüünde, kendini bulma hadisesine henüz vakit ayıramamış. Biz neresindeyiz peki? Kaçınıcı dalganın küskünlüğünde, bu sefer hangisinden medet beklemekteyiz? Katman katman



perdelerin ardına saklı cevheri bulmaya kaç aldanış-
tan sonra niyet edeceğiz?

Modern dünyanın benliğe atfettiği elbiseleri çıkarınca devinim mutlak olmaktan sıyrılacak belki. Mücadeleye değil akışa talip olacağız, zorlaştırmayacağız aksine kolaylayacağız. Tabiatımıza hükmetmek yerine onu kabule duracağız. Kendin bilmek yolunu mükemmel değil, basit adımlarla alacağız. O ağaç parçası o varoluşsal boşluğundan arınacak belki. Ne denize ağır gelecek ne de kıyı onu misafir etmekten geri duracak. Ait olduğu yer neresiyse orayla hemhal olacak, orada anlam kazanacak. Derler ya bir filmde hani, “ Burayı seversen burası dünyanın en güzel yeridir. Ama dünyanın en güzel yerini sevmezsen orası dünyanın en güzel yeri değildir”. Şikayet etmediğimiz, olmak hırsına bürünmediğimiz, yarışmadığımız bir yer mümkün. En büyük kazanım; kendimiz. Kıymetli büyüğüm Kemal Sayar, Baş Sınuklar İçin Kılavuz adlı kitabında selama durur kendiliğimizle muhabbetimizi, “Her arayan bulamaz ama bulanlar kaybolanlardır. Senin dolaştığın vadileri tanıyorum, kayboldun da elini tutma ihtimalim var. İkimizde uçsuz bucaksız yolu, o inanılmaz yeşilliği arıyoruz... İyiler yalnız değildir, birlikte iyileşelim.”

Bir ağaç parçasını denize bırakmak ya da kıyıya çıkarmak konusunda pek çok düşündüm o an diliminde. Onun adına yoruldum. Bin bir telaşlı, at yarışlı, trend olanın peşinde geçen yaşamlarımızın nereye ait olduğumuz hakikatiyle bizi buluşturmadığını hatırlamaktan, daha iyiyi arzularken nereye ait olduğumuzu, aslında ne istediğimizi ve nasıl hissettiğimizi es geçmekten; sorgulanmamış, çilesi çekilmemiş, bedeli ödenmemiş yaşamlarımızdan ve anlam arayışını maddede bulmaya çalışan yığınlara dönüşmek düşüncesinden yoruldum. Canım insan, önce kendi kıyılarına yanaşsak ve denizin nefesini kendi benliğimizde solusak. Kendimize aldığımız bu yolu merhametle adımlasak, akışa teslim olsak, yoldan, zahmetten ve dahi rahmetten razı olsak. Böyle bir anlam ısmarladım, kalemin ucundan kağıda yansıyan noktaların sonsuzluğundan. Alıp gönlüne koyar mısın, canım insan?

Birlikte iyileşelim.

Serpil UYSAL





KARAR AL, KARARINI KARARLILIKLA UYGULA

Karar almak ve kararını kararlılıkla uygulamak hayatın her anında, her aşamasında stratejik öneme sahiptir. “En kötü karar kararsızlıktan iyidir” sözünü çok severim. Ya bir ya da sıfır olmalı. Arada derede kalmamalı. Konumunu, yerini iyi belirlemeli. Bir sinema yönetmeninin de dediği gibi, “Ali okula gitsin!” Bu çok çarpıcı bir örnek. Bir yerde ya duydum ya da okudum. Sinema yönetimi Ankara’ya geliyor ve bazı kurumları ziyaret ediyor. Daha sonra kendisine şöyle bir soru soruyorlar, “Ankara ile İstanbul arasındaki fark nedir, izlenimleriniz ne?” Sinema yönetmeni cevap veriyor, “İstanbul’da ‘Ali okula git’ diyorlar, Ankara’da ‘Ali okula gitse de olur gitmese de olur’ diyorlar.” Böylelikle, bürokrasiyi ve bürokrasinin kararlar üzerindeki etkisine işaret ediyor.

İşte sevgili okur, insan hayatı boyunca birçok karar alır, tercihler yapar. Karar alma süreci çok zor ve sancılı süreç olabilir. Bu nedenle karar alırken, iyi düşünmeli bilgiyle donanmalı hatta bilgisine ve tecrübesine güvendiğimiz birinin fikrine, bilgisine başvurmalı.

Bu derginin genç okurları için zaman zaman kariyer planı üzerine yazılar yazıyorum. Çünkü geleceği kurulumak, nasıl bir yaşam sürecinizin, nerede, nasıl yaşayacağınızın önemli bir noktası. Bunun için karar verme ihtiyacını içinizde hissedin ve ihtiyacınızı belirleyin ve yola çıkın.

Kariyer planı yaparken, karar verme sürecinde merkezde veri tabanı ve diğer bilgi kaynakları yer alır. Yani tüm kariyer planını veri tabanı ve bilgi temelinde inşa etmek gerekir. Bilgi olmadan, kulaktan duyma ile başkaları böyle yapıyor diye kariyer planı oluşturulmamalı. Veri tabanı ve diğer bilgi kaynakları temelinde öncelikle kişi kendini tanımalı ve değerlendirmelidir. Yani mevcut durumunu ortaya koymalıdır. Ben

kimim sorusuna öncelikle cevap vermelidir. Daha sonra iş ve meslek alternatiflerini belirlemeli ve saptanan alternatifler hakkında bilgi toplamadır. Toplanan bilgiler ışığında olası seçeneklerin birini seçmeli ve eğitim yoluyla iş ya da meslek seçeneklerini artırmalıdır. Kişi bunları yapmadan en önce karar verme ihtiyacı duymalıdır. İhtiyaç duymaz ise “Taşıma su ile değirmen dönmez” sözünde olduğu gibi anne babanın veya başka birinin söylemesiyle bu plan yapılamaz. Çünkü ihtiyacı kişinin kendisi duyması lazım. İhtiyacını belirle ve yola çık. İhtiyaç belirlemek birinci kuraldır. Neye, neden ihtiyaç duyuyorsun, bunu bilmek birinci kural.

Yazının başlığını önce “Tercih Etmek Vazgeçmektir” olarak saptamıştım. Daha sonra bu başlığa karar verdim. Çünkü yazının ana fikri ile daha uyumlu geldi bana. Hayatınızın birçok döneminde birçok tercihler yapacaksınız. Tercih ederken bir şeyden bir yerden vazgeçeceksiniz. İşte bu vazgeçişler, tercihler, keşke ile sonuçlanmaması için karar vermeli ve kararınızı kararlılıkla uygulamalısınız. Bir de akıl, mantık ve kalp ile beraber hareket etmek gereklidir. Sadece akıl, sadece mantık ve sadece kalp değil üçü bir arada olmalı, işte o zaman karar sağlıklı olur. Birde bu kararlar üzerinde çok düşünmemeli. Hızlıca hayata geçirmeli. İngilizlerin dediği gibi, “Doktorlar konsültasyon yaparken hasta ölür” sözüne de getirmemeli kararı. Karar almalı, kararı kararlılıkla uygulamalı, yolunda gitmiyorsa revize etmeli, tekrar yoluna devam etmeli. Bunun için sadece A planı değil Z'ye kadar planınız olmalı. Birisi başarısızlığa uğrarsa, hemen ikinci hayata geçirilmeli. Karar verin, uygulayın, rapor edin ve arşivleyin. İş yaşamında, bu dört kural hayatidir. Karar ver, uygula, rapor et, arşivle.

Ben de hayatımda çok tercihler yaptım, vazgeçtim, onların sızısını, ağrısını yaşadım zaman zaman. Emeksiz yemek olmuyor maalesef. Ama tabii ki küçük hatalar, keşkeler oluyor. Önemli olan o hatalardan ders alıp bir daha yapmamak. Bir Çin atasözünde olduğu gibi “Beni bir kere aldattıysan sana yazıklar olsun, iki kere aldattıysan bana yazıklar olsun” sözünden hareketle, hayattan dersler çıkarmak lazım. Aynı hatayı ikinci kez yapmamak lazım. Çünkü yaşam öğrenilebilen bir davranıştır. El yordamıyla yaşanmaz. Yaşam disiplin ister, kararlılık, süreklilik ister.

Kararınızı kararlılıkla uyguladığınız, doğru tercihler ve doğru vazgeçişler yaptığınız ve pişmanlık duymadığınız kararlar almanız dileğiyle sağlıklı kalın, hoşça kalın.

Mehmet Ali KEŞKİNKİLİÇ



ZEBRA ÖYKÜCÜSÜ

Spencer Holst



Bir zamanlar kendini bir aslan olarak tanıtan ve Zebraca konuşabilen bir Siyam kedisi vardı.

Bu dil, Afrika'nın çizgili atları olan zebraların dilidir. Bir gün masum bir zebra ormanda tatlı tatlı otlarken başka bir yönden kendisine doğru yaklaşan kendinden oldukça küçük bu Siyam kedisi ile karşılaşır. "Selam!" der Siyam kedisi mükemmel Zebraca telaffuzuyla. "Ne kadar hoş bir gün, değil mi? Güneş parlıyor, kuşlar şakıyor; dünya yaşamak için ne hoş bir yer değil mi?"

Zavallı zebra, kendisi gibi konuşan Siyam kedisini duyunca şaşkınlıktan donakalır; artık Siyam kedisinin onu kısıkvrak yakalamasının tam zamanıdır.

Küçücük kedi hızla zebranın üstüne atlayıp öldürür ve zebranın kalan kısımlarını da inine götürür.

Siyam kedisi her ay zebraları bu şekilde aldatarak avlar, her gece kendisine zebra fileminyon ziyafeti çeker ve derilerinden de kendisine Eski Siyam Kraliyet ailesinin mirasyedi prenslerinin moda tarzlarını hatırlatan kravatlar ve kemerler yapar.

Arkadaşlarına da artık bir aslan olduğu söyleyerek övün-

meye başlar ve onlara avladığı zebraları kanıt olarak gösterir.

Zebraların hassas burunları onlara bölgelerinde gerçekten bir aslan olmadığını söyler ama yine de yaşanan zebra ölümleri birçoğunun bölgeden uzak durmasına neden olur. Ormanlarının bir aslanın hayaleti tarafından ele geçirildiği batıl inancı yayılır aralarında.

Bir gün zebralara öyküler anlatarak güzel vakitler geçirten bir zebra boş boş gezinip arkadaşlarını eğlendirmek için hikâyeler uydurmaya çalışırken aniden gözleri parlar ve "İşte bu!" der,

"Dilimizi konuşmayı öğrenen bir Siyam kedisi hakkında bir öykü anlatacağım. Ne fikir ama! Bu onları eğlendirir."

Tam o sırada tam önünde bizim Siyam kedisi belirir ve selamlar: "Merhaba! Ne keyifli bir gün, değil mi?"

Zebra öykücüsü, dilini konuşan vahşi bir kedi duyduğunda donakalacak tipte biri değildir, çünkü o zaten böyle bir şeyi daha önce düşünmüştür.

Kediye dikkatle bakar, nedenini bilemediği ama kedinin bakışlarında canını sıkan bir şey vardır, bu yüzden ona bir çitme atar ve öldürür.

İşte, bir öykü anlatıcısının işlevi budur.



KÜÇÜK PRENS'TEN ÖYKÜCÜ ZEBRA'YA

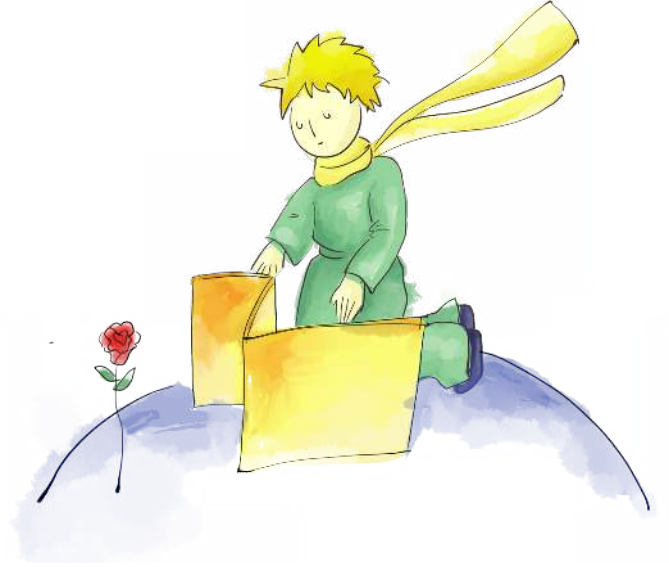


Üniversite yıllarında İngiliz edebiyatı derslerinde kullandığımız bin, bin beş yüz sayfalık çok ince pelur kâğıtlara küçük puntolarla yazılmış Norton Anthology kitaplarımız vardı. Bu antolojilerin birinde The Zebra Storyteller (Zebra Öykücüsü) başlıklı Amerikalı yazar Spencer Holst'a ait, öykü anlatıcısının/yazarının ne kadar önemli bir işlevi olduğunu anlatan kısa bir öykü vardı. O zamanlar dikkatimi çekmeyen bu öyküyü öğretmenlik yaptığım yıllarda kitaplığımı yeniden kim bilir kaçınıcı kez düzenlediğim bir anda yeniden okumuştum. Onlarca kez kitaplığımı düzenlemeye kalkar ama hemen her defasında geçmişte okumuş olduğum bir kitaba ya da onun bende oluşturduğu anılara dalar ve kitaplık düzenleme işinin sonunu getiremezdim. O zamanda aynısı oldu. Raflardan indirdiğim onlarca kitap bir yanda dururken tesadüfen açtığım bir sayfadaki bu öyküyü okumaya başlamıştım. Değişik bir metin vardı karşımda. Öykü Afrika savanlarında yaşayan yabani bir Siyam kedisinin yine o çevrede yaşayan zebraların kendi aralarında konuştukları dilleri olan Zebraca öğrenmiş olması ve bu bilgi ve yeteneğini zekice kullanarak civardaki zebraları teker teker şaşkına çevirdikten sonra avlayıp kendine ziyafetler çekmesi ile başlıyor ve zebralara öyküler anlatan bir zebranın hayal gücünü kullanarak böyle bir olayı çok daha önceden zihninde kurgulaması sayesinde karşılaştığı bu Siyam kedisinin asıl amacının farkına varıp onu öldürmesiyle sonlanıyor.

Üniversite yıllarında hocalarımızın bizim okumamızı istedikleri eserler arasında olmadığından dikkatimi çekmeyen bu öykü o anda bir yabancı dil öğretmeni olarak öğrencilerime yabancı dil öğrenmenin önemini ve gerekliliğini anlatmada kullanılacak bir yol olarak görüldü bana. Onlarla paylaşıp öyküyü yorumlarını bekledim. Çoğu, benim onlardan beklediğim gibi öykünün yabancı dil öğrenmenin yararlarını anlattığını söylediler. Ama bazıları daha farklı yaklaşmıştı. Siyam kedisinin sahtekârlığından ve öykü anlatıcısı zebranın bilgeliğinden ve öngörüsünden bahsettiler. Bu sefer daha farklı bir gözle okudum aynı metni. Lise edebiyat derslerimizde örneklerine rastladığımız türden sonunda ders verme amacı güden; güldüren, düşündürülen ve genellikle manzum, kahramanları da genellikle hayvanlar, bitkiler veya cansız varlıklardan oluşan modern bir 'fabl' örneği idi bu öykü. Bu türün bir özelliği olarak insanlar gibi düşünen, konuşan ve tıpkı onlar gibi davranan (teşhis ve intak sanatı) bu varlıklar okuyanlara çeşitli konularda dersler verilirdi. Zebra Öykücüsü adlı kısa öyküde de hayvanlar üzerinden bir örnek verilerek sağlam bir hayal gücünün kişiyi hayatta karşılaşılabileceği sorunlar karşısında nasıl güçlü kılınacağı anlatılıyor. Fikirperest Derginin Eylül sayısının konusu olan Küçük Prens'in de benzeri bir teması var; hayal gücüne nasıl sahip olunacağı ve devam ettirilebileceği. Çoğu zaman kurduğumuz hayallerin gerçekleşmeyeceğini düşünerek biz son

veriyoruz hayallerimize. Küçükken hayalleri oluyor insanın, büyüyünce çok azımız hayal kurmaya devam edebiliyoruz Küçük Pren'ste anlatıldığı gibi. Hayal gücü ve yaratıcılık yukarıda bahsettiğim Zebra Öykücüsü öyküsünde olduğu gibi hem gerçekleri görmeyi sağlar hem de başkalarının dikkatini çekmeyi. Kişinin yaratmak istediği dünya olan hayal gücünün ve yaratıcılığın geliştirilmesi farklı alanlarda insanı başarıya götüren bir süreçtir.

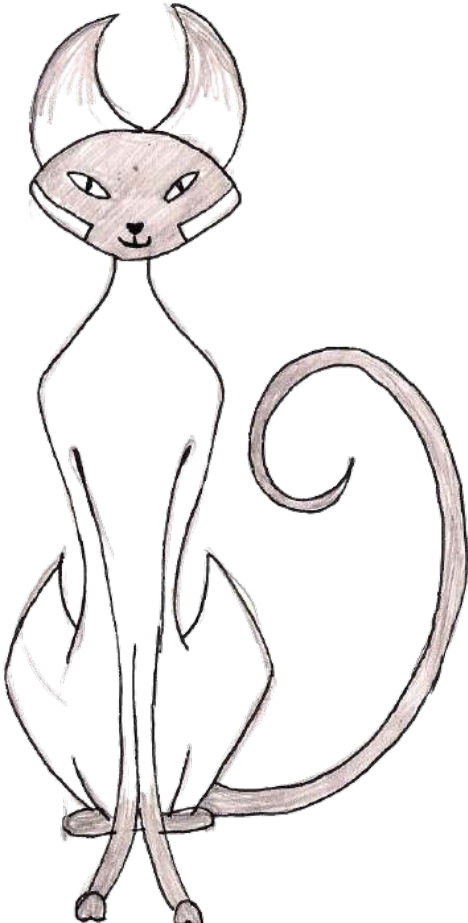
Bu kısa öykünün yazarı Spencer Holst, Çağdaş Amerikan Edebiyatı'nın en önemli isimlerinden. 1926'da doğmuş, 2001'de ölmüş. Çalışmaları birçok edebi dergide yayımlandı. Dilimize de çevrilen iki öykü kitabı var: Kedilerin Dili ve 1977 yılında ödül kazandığı Spencer Holst Hikayeleri. Öykülerini radyoda ve çeşitli ortamlarda okumasıyla ün kazandı. Kaligrafik motifleri temel alan suluboya resimlerinden oluşan sergileri de var. Bizim ülkemizde de Dedalus Yayınevi tarafından yayınlanan ve Holst'u asıl meşhur eden eseri olan bu yazıda bahsettiğimiz öyküsü diğer eserlerinde olduğu gibi nükteli, ironik ve şaşırtıcı sanatçı kişiliğinin bir örneği. Eroin bağımlısı Kurbağa Pren, kedilerin dilini öğrenen profesör, Noel baba yerine dünya barışını sağlayan Noel anne, cennette karşılaşmış birbirlerine gülümseyen Mona Lisa ve Buda ve dev bir diyapazona dönüşen köprü gibi insanı okurken meraklandıran oldukça



ilginç karakterleri de var öykülerinde. Bu özellikleri onun çağımızın en yetenekli masalcısı olarak anılmasına da yol açmış.

Bu öyküdeki karakterlerden birisi olan Siyam Kedisi, aslan gibi davranan ve zebraların dili olan Zebra konuşabilen vahşi bir kedir. Çok akıllı olmasına rağmen sahtekârdır. Önce bir siyam kedisinin kendi dillerini konuşabileceğine inanamayan zebralarla Zebra konuşur. Onları konuşmasıyla şaşırttıktan sonra bir aslan gibi onları avlayıp yer ve yenilmeden kalan kısımlarından kendine süs eşyaları yapar. Kendi arkadaşlarına da zebra avlama yeteneğinin onu aslan yaptığını söyleyerek övünür.

Zebra topluluğu tek bir kolektif karakter olarak resmedilmiş öyküde. Öykü anlatıcısı hariç hepsi bir sürü olarak aynı şekilde hareket ediyorlar. Cahil ve batıl inançlılar ama bunun farkında değiller; burunları çok iyi koku aldığı halde havada aslan kokusu olmadığı ve bu yüzden de çevrede aslan olmadığı zaman bile gerçeği görmeyip bir aslan hayaletinin varlığına inanıyor kolayca kandırılıyorlar. Bir aslanın hayaleti onları dehşete düşürüyor ve avlıyor. Hikayemizin asıl kahramanı olan öykücü zebrenin ise hayal gücü var. Sıra dışı ve beklenmedik şeyleri anlayabiliyor ve kurgulayabiliyor. Başlangıçta bunu diğer zebraları eğlendirecek gülünç ve ilginç bir şeyler bulmak için yapıyor. Öykü, Siyam kedisi bu öykü anlatıcısı ile karşılaştığında climax, zirve noktasına ulaşıyor. Öykü anlatıcısı daha önce benzer bir durumu zihninde hayal edip kurguladığı için kendisinin de içinde olduğu zebra sürüsünden farklı tepki veriyor. Siyam kedisi onunla Zebra konuştuğunda



şaşırmıyor. Diğer zebra gibi şok olup donakalmadığı için kandırılmıyor ve diğerlerinin göremediği bir şeyi görebiliyor; Siyam kedisinin sahtekârlığını. Tehlikeyi hemen algılayıp vahşi kediyi öldürüyor. Tüm edebî eserler; hayali kahramanlar ve olaylardan oluşan roman, öykü, masal, film gibi eserleri içeren 'fiction' (kurmaca) ve gerçek kişi ve olaylardan oluşan gezi yazıları, biyografi ve otobiyografi gibi eserleri içeren 'non fiction' (kurmaca olmayan) olarak ikiye ayrılmaktadır. Kurmaca eserlerin temelinde anlatılan olaylar henüz yaşanmasa bile gerçekleşme ihtimalleri olan durumlardır. Bu eserlerdeki anlatıcılar gerçekleri farklı yorumlayabilen bilge sanatçılardır. Bu öyküde de sanatçı o an için gerçekçi görünmeyeni veya görünüşte önemsiz bir şeyi önce zihninde sonra da eserlerinde kurguladığında, göz önünde olduğu halde başkalarının fark edemediği pratik gerçeklere ulaşmaktadır. Böyle yaparak öyküdeki zebra öykücüsü zebra sürüsünün birer birer yok olma tehlikesinin önüne geçiyor. Yahya Kemal'in "İnsan ancak hayal ettiği müddetçe yaşar," sözüne hak vermemek mümkün değil. Herhangi bir fabl gibi bu öykünün sonunda da bir ders var. Son cümlede yazdığı gibi bir öykü anlatıcısının işlevi veya amacı; başkalarının aklına gelmeyen şeyleri

hayal etmek ve hayal edebildiklerinin gerçekleşebileceğine inanmaktır. Bir sanatçı görünmeyeni ya da apaçık görünse bile çeşitli nedenlerle diğer insanların göremediği şeyleri hayal ettiğinde ve eserlerine yansıttığında gerçeğe ulaşabilir ve insanlara gösterebilir.

Bu öykü, avının (zebra) dilini kullanarak kendi kötücül amaçlarını ve gerçek yüzlerini gizleyen düşmanlara (Siyam kedisini) karşı hayal gücünü kullanabilenlerin (öykücü zebra) ve dolayısıyla tüm insanların sadece olayların görünen yüzlerine değil farklı yönlerine bakarak her zaman tetikte olmaları ve kendilerine sunulanları akıl süzgecinden geçirmeden kabullenmemeleri gerektiğini anlatıyor. Doğruluğu şüpheli haber ve sosyal medya kanallarının takipçilerini ve tüm toplumu kendi amaçları doğrultusunda yönlendirmeye çalıştıkları dünyamızda Küçük Prens ve Öykücü Zebra gibi sağduyulu anlatıcılara ve yazarlara ihtiyacımızın olduğu da bir gerçek.

Ufkumuzun ve hayal gücümüzün her daim açık olması için bu tür eserler okumanın çok önemli olduğunun bilincinde olduğumuz nice güzel okumalar diliyorum hepimize.

İsmail İĞDELi



DOĞUM GÜNÜ

Yine ne kadar kalabalık gelmişler yahu! Biliyorum her sene böyle geliyorlar zaten ama ben yıldan yıla azalır sanıyordum. Sığmıyorlar bak-sana yanımdaki boşluklara. Gülerken ağlattınız köftehorlar. Siz hep gülün e mi?

Şu sağ yanımda annesinin kucağındaki Nar kızım Narin. Babasının kucağındaki de kardeşi Nil. Karşı yanımda gözü yaşlı annesinin kucağındaki Nova. Benim üç güzel kız torunum var, ne mutlu bana. Kızımın yanındaki simsiyah giyinmiş, boynu bükük ağlayan kadın Gül'üm. Ah be gül kokan kadını. Bükme boynunu. Hadi bir kahve yap da geleyim, karşılıklı içelim. Öyle özledim ki okkalını...

Şu karşımdaki, annesi Ayten'le birlikte gelmiş güzel yavru Kemal. Annesi doğurmadan yıllar önce koymuş adını, bana benzesin, benim gibi güzel gülsün diyeymiş. Benden yetmiş yıl sonra doğdu ama en az benim kadar güzel gülüşü var bu dünyada. Ayten'in yanındaki onun ilkokul öğretmeni Nalan Hanım. Şimdi bembeyaz pamuk şeker gibi olmuş saçları ama benden küçüktür. Ayten ilkokuldayken ben filmlerde çok 'eşşoğlu eşşek' diyorum diye yasaklamıştı filmlerimi izlemeyi öğrencilerine. Çok söz dinlerdi Ayten. Ama bu defa değildi. Beni bir başka severdi, yasak dinlemezdi, repliklerimi ezbere bilirdi. Şimdi Kemal'le birlikte izliyorlar beni, ilk günkü gibi.

Şu uzaktaki kadim dostum Şener. Ah be arkadaşım, az mesaj vermedik seninle halka. Ne yasaklamalar geldi de bana mısın demedik. Çok güzeldik seninle be. Zeki ile Metin gibiydik. Onlar gibi de erken ayrıldık. Sen yine beyaz perdeden, sahnelerden eksik olma e mi? Alıyorum haberini ama daha sık görün bana.

Bugün benim doğum günüm, 11 Kasım. Aslında dün doğmuşum ben. Yani 10 Kasım'da. 1944 yılının 10 Kasım'ında. Hiç kasımlarda doğulur mu? Hele ki 10. Gününde? Gülüşüne benzesin diye mi bilmiyorum ama yolum hep aydınlık olsun, onun gibi kâmil olayım, tuttuğumu koparayıp diye, öldüğü günün seneyi devriyesinde doğunca, vermişler adını bana. Ama önünde bir

de Ali var, pek kimse bilmez. Ali Kemal. Hatta oğluma da vermek istedim kendi adımı ama ona nüfus memuru karar verecekti. “ Ne o öyle, baba oğul aynı isimde mi olur?” diyecekti. Oğlumun adını ‘Ali’ koyacaktı. Biz nüfus memurundan iyi mi bilecektik o yıllarda? Mümkün değil.

İşte bu kalabalık, benim doğum günüm için topladılar yine başıma. Ne de iyi ettiler. Her sene artıyor sağ olsunlar. Yirmi seneyi geçti, aralarında değilim bedenen. Ama ben nice Kemaller gibi bir fikir, bir duygu, bir replik, bir gülüşüm gönüllerde. Yitip giden nice dostlarım gibi, ben de hâlâ hafızalardayım. Çok şükür ki azalmadım. Her gün bir şekilde birkaç saniye bile olsa evlerin salonundayım. Dillerdeyim, söylenen komik bir sözde. Yüz kere mi izlediniz? Yüz birinciye hayır diyemezsiniz. Hele bir çöpçüler kralı çıksın, iki gözünüzün çiçeği yine yüzünüzde güller açtırır.

Mesela Ayten her sene geldiğinde der ki ,“ Kemal Abi, hepsi özel de şu Kibar Feyzo bir başka. Senin her repliğinde ‘ ya işte hayat böyle’ diyorum ben”. Oğlu Kemal, Çöpçü Abdî’yi çok sever ama son bir yıldır favorisi Davaro’ymuş. Annesi Şark Bülbülü’nü en çok severmiş, abisi Köyden İndim Şehire’yi, kız kardeşi Hanzo’yu. İlkokul arkadaşı Ebru Salakocuymuş, öğretmenini Nalân Hanım ‘öğretmen’ filmimin hastasıymış. Komşusu Koray Bey kendini anlatıyor diye Kiracı’yı, ev sahibi Kahireli Sultan Hanım ‘Tosun Paşa’ hayranıymış. Rahmetli babası Şabanoğlu şaban’ı ve Süt Kardeşler’i hep karıştırır ama hangisi çıkarsa çıksın ekranda hatmedermiş.

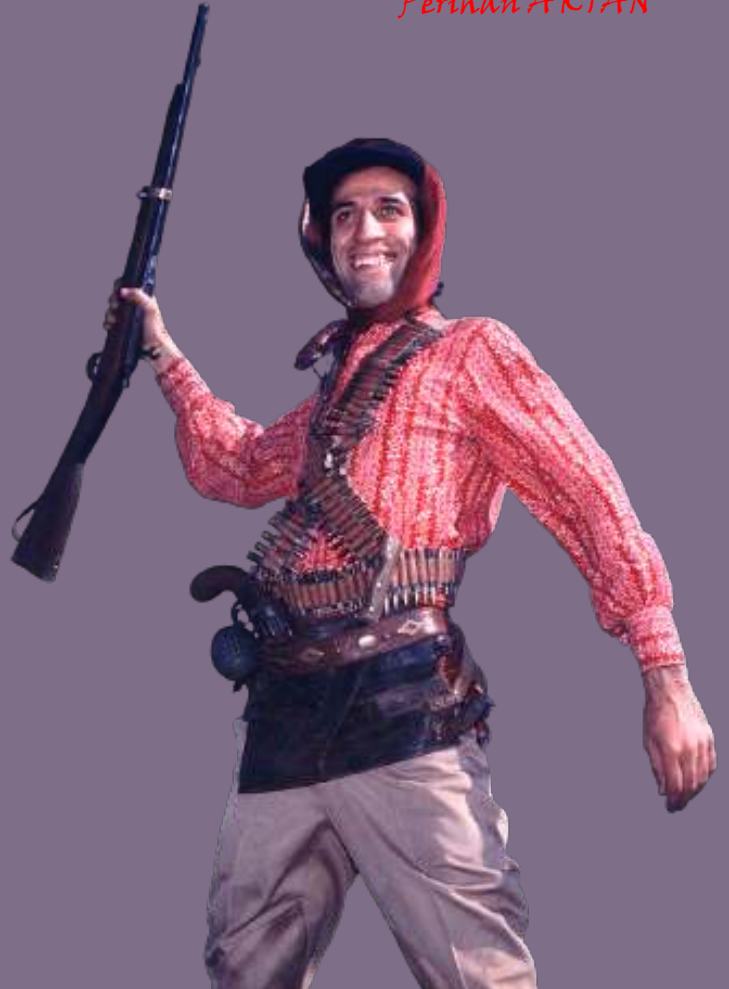
Her sene bugün yanıma gelir, yedi senedir de oğluyla. Ama bir gün de mutlaka tek başına gelir Ayten, kimseler yokken. Bunları anlatır bana ve her anlatmasında büyüklü küçüklü yeni hayranlar eklenir anlattıklarına.

Ee Kemal, gördün mü bak yetmiş yedi oldun, yani olacaktın. Etrafında bunca güzel insan varken, sen atına binip, başka güzel insanlara karıştın. Ve ardından da nicelerini alacakmışsın bu güzel insanlardan ayırıp.

Sahi, size bir dolu selam getirdim, üstümde kalmasın. Adile Ablam kuzucuklarını çok öpüyormuş, tombik yanaklarıyla. Yakışıklı Tarık’ım selamlıyor sizi tüm devrimci ruhuyla. Münir Abim, burada da babamızdır, öpüyor gözlerinizden. İhsan Abim, ne çok film yazdın, ne çok insan yarattın da can verdik onlara tek tek. Size kadeh kaldırıyor, bıyık altından gülerek. Halitçiğim, minik dev arkadaşım, ben varsam hep o da vardı. Gülümsüyor, el sallıyor size candan, yürekten. Zekicim, o da burada. Hepinizi çok ama en çok da Metin’i özlüyor. Ayşenciğim, iki gözümün çiçeği. O güzel gözleriyle size gülümsüyor. Parka gidecekmiş, beni de çağırıyor. Kalanlara sevgi, yanımıza gelenlere rahmet diliyor hepsi de. Hepinize teşekkür ederim, bu yaşımda da beni yalnız bırakmadınız, eminim yetmiş sekizde de yanımda olacaksınız. Çocukken izlediniz beni, yaşlanınca da hep yapacaksınız. Seviyorsunuz beni biliyorum. Hadi hadi saklamayın, gözünüzden okunuyor ‘eşşoğlu eşşekler’.

Ben de sizi çok seviyorum.
Kemal Abiniz...

Perihan AKTAN



BANA BİR MASAL ANLAT BABA, İÇİNDE GÜZEL ÜLKEM OLSUN!

Ülkemin güzelliklerini anlatmaya günler geceler yetmez. Nice yazılar yazılsa nice fotoğraflar çekilse nice videolar yayınlansa; her bir köşesi cennet olan ülkemizi betimlemeye yetmez. Hadi hep beraber ülkemizin güzelliklerini sayalım; doğal güzellikleri, tarihi eserleri, denizleri, plajları, geleneksel mutfağı, misafirperver insanları, el işleri, mimarisi, geleneksel müziği ve geleneksel dansları...

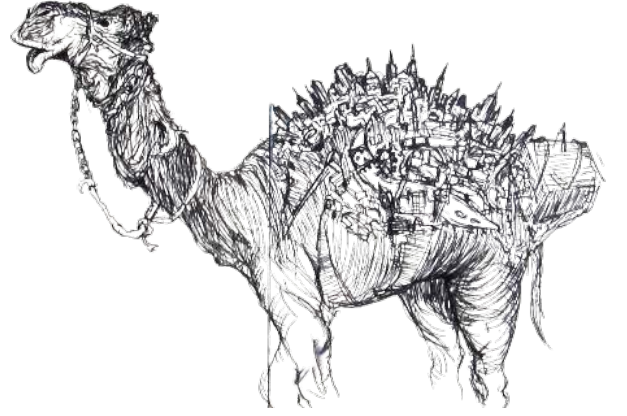
Her yıl binlerce yabancı turist cennet ülkemize gelmektedir. Her biri de çok mutlu ve büyülenerek ayrılmaktadır. Turizm sektörünün en büyük amacı; ülkemize gelen turistleri mutlu bir şekilde ülkemizden ayrılmalarını sağlamaktır. Peki bu çaba güzel ülkemizi tanıtmaya yeterli midir?

Hayır yetmez, ülkemizi sadece tatile gelen yabancı turistlere tanıtmamız yetmez. Ulaşabildiğimiz herkese; her gence, her Avrupalıya, her Amerikalıya anlatmamız lazım. Eğer biz ülkemizi doğru anlamazsak, hâlâ develerle seyahat ettiğimize inanan insanlara, derdimizi anlatmak zorunda kalırız. Şimdi diyebilirsiniz ki, biz turizm bakanlığı değiliz, nasıl yapabiliriz? Turkish Coffee Ladies diye cevap veririm size. Hiçbir destek almadan, Amerika'da "Bu, Türk kahvesidir" diye yola çıktılar. Başardılar da. Tabi ki hepimiz girişimci olmayabiliriz ama elimizden ne gelirse yapmalıyız.

Ben bir İngilizce öğretmeni olarak taşın altına elimi koydum. Nasıl mı? Hadi bakalım hikâyeye nereden başlıyoruz?

2008 yılında, ilk yurtdışı deneyimimi Amerika'da yaşadım. Amerika'ya gidene kadar herkes benim ülkemizi tanıyor ve seviyor sanıyordum. Önce Türkiye nerede soruları ile karşılaştım. Daha sonra çok değişik sorular gelmeye başladı. Şu an düşündüğümde alıştığımı fark ettiğim sorular, yirmi yaşındaki Tuğba'yı çok üzüyor ve kızdırıyordu. Sorular şöyle idi;

- * Hâlâ develerle mi seyahat ediyorsunuz?
 - * Erkekler 3 eşle evlenebiliyormuş, doğru mu?
 - * Alkol yasakmış, doğru mu?
 - * Kadınlar kapanmak zorunda değil mi?
 - * Koltuk var mı, yerde mi oturuyorsunuz?
- Sorular sanki çağın gerisinden geliyordu. Tür-



kiye'nin yerini bilmeyen insanlar bu önyargılara nereden sahiplerdi? Tek bir cevabı var, "Medya". Bu sorulara sabırla cevap vermeye çalışırken bir gazete haberi ile karşılaştım. Ankarada yapılan TOKİlerin fotoğrafları çekilmiş ve haber başlığı; "Ankara ilk modern binasına kavuştu." şeklinde yayımlanmış. İnsanlar bu gazeteleri okuyor ve bu haberler gerçek habermiş gibi servis edilince inanıyorlar. Ülkecek karşımızda bir basın ordusu var. Amerika'da bir şey karar verdim. Ben ülkemizi güzel tanıtmalıyım. Çok az insana ulaşabilsem bile kaç deniz yıldızı kurtarsam yeter.

Daha sonra yıllarca Erasmus projesi yapmaya çalıştım. 2008'den 2018'ye kadar ret aldım. Ara sıra pes ettim, ara sıra vazgeçtim ama sonra geri döndüm. Sonunda 2018 yılında projelerim kabul edilmeye başladı. İlk olarak Almanya'ya gittim. Malum orada tanınıp biliniyoruz. Küçük bir stant açtım ve sadece cezerye ikram ettim. İkinci hareketliliğim Letonya'ya idi. Orada Türk bayraklarımızla, kahvemizle çok güzel bir masa hazırladık. Türk müzikleri açtık. Damat halayı, Ankara yöresi oyunlarını öğrettik. O kadar beğendiler ki damat halayını başka projelerde kullanmaya karar verdiler. Türkiye'den götürdüğümüz hazır yemekleri bile beğenerek yediler. Bir sonraki durak Romanya idi. Romanya'ya on kişilik bir ekiple gitmiştik ve iyi bir sunum olsun diye herkes canla başla çalıştı. Masamızda çaylar, kahveler, bak-

lavalalar, lokumlar ve Türk yemekleri hazır. Üstüne, Atatürk posterimiz ve Türk bayraklarımızı masamızı süslemişti. Ülkemizi tanıtan broşürlerimiz bile vardı. Yine yöresel oyunlarımızı oynadık, ülkemizi tanıtan videolarımızı izledik. Birçok genç Türkiye’de yapılan projelere katılmak istediklerini dile getirdiler. Türk gecesinin bombası ise kına idi. Bir arkadaşımız kına hazırladı ve isteyen kızlara kına sürdü. O kadar çok istek vardı ki kızlar çok mutluydu. En çok ay yıldız figürünü sevdiler.

2018’de bir sonraki durak Polonya idi. Polonya için farklı bir heyecan içerisinde idik. Çünkü Türk gecelerini nasıl farklı hale getirebiliriz diye düşünürken harika fikirler ortaya çıkmıştı. Katılımcı öğrencilerim Ege yöresinden olunca zeybek için hazırlandılar. Hatta bir öğrencim kostüm getirdi. Kostümün ağırlığı bizim kilo limitini aşınca, kostümle uçağa bindi. Uçağımızda bir Efemiz vardı. Türk gecelerimize bir figür daha eklendi. Çiğ köfte! Meğerse çiğ köftele- rin pratik olanları varmış. Kutuda satılıyormuş. O kutulardan satın alıp, Türk gecesinde yoğurduk. Yiyemediler ama çok beğendiler. Ve son olarak, benim kendi kına gecemde giydiğim bindallıyı oraya götürüp bir de üstüne giydim. Kına gecelerini, düğün- lerimizi anlattık. Videolar izledik. Türk gecemizden herkes çok mutlu ve eğlenmiş ayrıldı. Ertesi gün bir Polonyalı öğretmen ile bir Çek öğretmen aralarında konuşuyorlardı. Ben de siz hangi dil konuşuyorsunuz diye sorduğumda, biz birbirimizin dilini anlayabiliyoruz dediler. Hepimizin aklına Azerbaycan ve Türkiye geldi değil mi? Onlar da bana tıpkı Türkçe ve Arapça gibi dedi. Ben şok oldum. Hemen açıklama yaptım, bizim Arapça bilmediğimizi, anlamadığımızı anlattım ama çok üzüldüm. Bilgi kirliliğinin en güzel örneklerinden biri.

Son olarak Bulgaristan’a gittik. Zaten Balkan ülkelerinde tanınıyoruz. Bunda en büyük pay Osmanlı Devleti’nde beraber yaşamamız demek isterdim ama galiba günümüz dizileri daha büyük bir paya sahip. Romanya’nın ortasında insanlar sizle Türkçe konuşuyor çünkü dizilerden öğrenmiş; aynı şekilde Bulgaristan ve Makedonya örneklerini de verebilirim. Hemen hemen her evde Türk dizileri izleniyor. Bu da büyük bir adım.

Son olarak, ilk defa ben ev sahibi oldum 2021 yılının ekim ayında. Projelerin diğer tarafına geçtim. Canımdan çok sevdiğim memleketim Mersin’ime, Giritten, Polonyadan ve Kastamonu’dan (Türk Ortamız) misafirlerim geldi. Nasıl hazırlandım anlatabilirim. hazırlıklar bir ay sürdü. Turizm firmaları ile anlaştık, geziler ve okul etkinlikleri ayarladık, Türk gecesi organize ettik. Tüm hazırlıklar tamam. İlk



olarak misafirlerimizi Havaş durağından arabalarla karşıladık, öğretmenevine yerleştirdik. Mersin’in 2 milyon nüfusu olduğunu duyunca çok şaşırdılar. Büyükşehir olduğunu keşfettiler. Ertesi gün Yenişehir Belediyesi Bilim ve Sanat Merkezine geldiler. Çok beğendiler. Her alanın fotoğrafını çektiler. Övgüyle bahsettiler okulumuzdan. 3D yazıcılarımızı hayretle izlediler. Daha sonra Polonyalılar, Mersin’e çok şaşırdıklarını itiraf ettiler. Gazetelerde ve televizyonlarda Türkiye’yi hep tek katlı evlerin yer aldığı köyler şeklinde gösterildiğini anlattılar. Bu kadar modern yapıları görünce medyanın nasıl sahte haber yaptığını, nasıl yanlış bilgilendirildiklerini fark ettiler ve aslında evlerimizin içini de merak ettiklerini belirttiler. Okulumuzun müdür yardımcısı evine, kahveye davet etti misafirlerimizi. Evlerimizi de çok beğendiler. Yunan misafirlerimiz, itinayla Türk kahvesi istediler, hiçbiri Yunan kahvesi demedi. En son Mersin Marina’da yemek yerken, Yunan misafirlerimiz burası Mersin değil Miami diyorlardı. Ben görevimi yerine getirmenin mutluluğunu yaşadım.

Kendimi gönüllü bir kültür elçisi ilan ettim. Ne kadar çok insana güzel ülkemizi tanıtabilirim o kadar gurur bana. Atam yıllar önce bugünü görüp, “Seyri Türkiye” projesini hayata geçirmiştir. Bir araştırın derim.



Murat Yavuz YILMAZ

Reklam vermek ister misiniz?



2017'den itibaren faaliyetlerimize başladığımız zamandan bu yana geçen sürede bir çok gönüllü iş yapmış bulunmaktayız ve hedefimiz daima hep daha fazla insana ulaşmak olmuştur. Belirli bir noktadan sonra artık daha fazla insana ulaşmak maliyet gerektirmekte ve gelir kaynağına ihtiyacımız bulunmakta. Bu yüzden dolayı Web sitemizin hosting domain masrafları, Instagram, Facebook ve daha farklı platformlardaki Fikirperest Dergi, Geleceğimiz Kitapta ve Bir Ömür Bir Hikaye projelerinin tanıtım masraflarını karşılamakta güçlük çekmemiz, reklam ve sponsor arayışları içerisine girmemize sebep olmaktadır. Bizlere destek olmak isterseniz reklam, sponsorluk, iş birliği yapabilir ve bizlere destek olabilirsiniz. Bu süreçte amacımız her gün yeni bilgilerle çok daha fazla insana fayda sağlayabilmek ve farkındalık kazandırmaktır...

FİKİRPEREST





OSMAN UZUNMEHMETOĞLU



ŞÜHEDA BİÇE

Reklam vermek ister misiniz?



2017'den itibaren faaliyetlerimize başladığımız zamandan bu yana geçen sürede bir çok gönüllü iş yapmış bulunmaktayız ve hedefimiz daima hep daha fazla insana ulaşmak olmuştur. Belirli bir noktadan sonra artık daha fazla insana ulaşmak maliyet gerektirmekte ve gelir kaynağına ihtiyacımız bulunmakta. Bu yüzden dolayı Web sitemizin hosting domain masrafları, Instagram, Facebook ve daha farklı platformlardaki Fikirperest Dergi, Geleceğimiz Kitapta ve Bir Ömür Bir Hikaye projelerinin tanıtım masraflarını karşılamakta güçlük çekmemiz, reklam ve sponsor arayışları içerisine girmemize sebep olmaktadır. Bizlere destek olmak isterseniz reklam, sponsorluk, iş birliği yapabilir ve bizlere destek olabilirsiniz. Bu süreçte amacımız her gün yeni bilgilerle çok daha fazla insana fayda sağlayabilmek ve farkındalık kazandırmaktır...

FIKİRPEREST

Gidilen okul sayısı: 28
Götürülen kitap sayısı: 10175
Toplanan kitap sayısı: 12117

Kasım 2017' de üniversite öğrencileri tarafından başlatılan köy okullarına kütüphane kurma projesi bugün itibariyle **25 okula ulaşmıştır**. İncelemek için **sosyal medya hesaplarını** ziyaret edebilirsiniz.

Aklımdan çıkmıyor... Aklım çıkıyor ama o çıkmıyor.

Oğuz Atay

Gerçekten kül olmadan kendinizi nasıl yenileyebilirsiniz.

Friedrich Nietzsche

Yaşamayı bu soğumuş cehennemde, ölü bir dost gibi içim
titreyerek değil sade, yaşamayı yaşamak istiyorum!

Can YÜCEL

Gözleriniz çok ses çıkarıyor Albayım.

Oğuz ATAY